

EUROPEISKA GEMENSKAPERNAS KOMMISSION

Bryssel den 21.1.2003
KOM(2003) 15 slutlig

RAPPORT FRÅN KOMMISSIONEN

**till den budgetansvariga myndigheten om garantier som berör den allmänna budgeten
per 31 december 2001**

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

RAPPORT FRÅN KOMMISSIONEN till den budgetansvariga myndigheten om garantier som berör den allmänna budgeten per 31 december 2001	1
--	---

Del 1: Operationer som har inletts sedan rapporten per 30 juni 2001, riskutvecklingen och utnyttjandet av de garantier som belastar budgeten.....	5
---	---

1. Inledning: Transaktionernas natur.....	5
1.1. Transaktioner med makroekonomiska mål	5
1.2. Transaktioner med mikroekonomiska mål	5
2. Operationer som har inletts sedan rapporten per 30 juni 2001	5
2.1. Förbundsrepubliken Jugoslavien.....	5
2.2. Gemenskapsgaranti till Europeiska investeringsbanken för lån till projekt i Förbundsrepubliken Jugoslavien.....	6
2.3. Gemenskapsgaranti till Europeiska investeringsbanken för lån till projekt i det ryska Östersjöområdet.....	6
3. Risksituationen.....	6
3.1. Utestående belopp per 31 december 2001.....	7
3.2. Maximal risk som kan belasta gemenskapens budget, redovisad år för år per 31 december 2001	8
3.3. Maximal teoretisk risk som kan belasta gemenskapens budget, redovisad år för år	8
4. Utnyttjandet av de garantier som belastar budgeten	12
4.1. Användningen av de likvida medlen.....	12
4.2. Intervention från garantifonden.....	12
4.3. Resterande skulder per 31 december 2001.....	12
5. Analys av gemenskapens teoretiska kapacitet att bevilja lån och garantier till tredje land.....	12
6. Garantifonden per 31 december 2001	14
7. Relativ soliditet	14

Del 2: Bedömning av potentiella risker: ekonomiskt och finansiellt läge i de tredjeländer som är föremål för de mest betydande lånetransaktionerna	16
--	----

1. Inledning	16
2. Kandidatländerna	16

2.1.	Bulgarien	16
2.2.	Litauen.....	17
2.3.	Rumänien	18
3.	Västra Balkan	18
3.1.	Bosnien och Hercegovina.....	18
3.2.	Förbundsrepubliken Jugoslavien.....	19
3.3.	F.d. jugoslaviska republiken Makedonien	20
4.	De nya oberoende Staterna.....	21
4.1.	Armenien.....	21
4.2.	Vitryssland	22
4.3.	Georgien.....	22
4.4.	Moldavien	23
4.5.	Tadzjikistan.....	24
4.6.	Ukraina.....	24
5.	Andra icke-medlemsländer	26
5.1.	Algeriet.....	26
	Förkortningar.....	27
	Bilaga.....	28
1.	Risker som täcks genom gemenskapens budget	28
1.1.	Förklaringar till tabell 1-3	28
1.1.1.	Högsta möjliga belopp i beviljade lån (tabell 1)	28
1.1.2.	Utestående upp- och utlånade belopp (tabell 1).....	29
1.1.3.	Riskbeloppet år för år (tabellerna 2 och 3).....	29
1.2.	Tabeller över lånetransaktioner som garanteras genom budgeten	29
1.3.	Förväntade utanordnanden och utbetalningar av EIB-lån	34
1.4.	Förfarande vid utbetalning av garantier	34
1.4.1	Upp- och utlåningstransaktioner	34
1.4.2.	Garantier avseende tredje land	35
2.	Metodbeskrivning för analys av unionens beräknade utlåningskapacitet gentemot tredje land under perioden 1999-2001 med utgångspunkt i garantifondssystemet (tabell 4)	36

2.1.	Reserv för garantier avseende lån till tredje land	36
2.2.	Beräkningsunderlag för inbetalningar till garantifonden	36
2.3.	Underlag för inbetalning till fonden vid partiella garantier	37
2.4.	Inbetalning till garantifonden	38
2.5.	Resterande utrymme i reserven för garantier	38
2.6.	Återstående utlåningskapacitet.....	38
3.	Kommentarer till landriskindikatorerna.....	39

Del 1:

Operationer som har inletts sedan rapporten per 30 juni 2001, riskutvecklingen och utnyttjandet av de garantier som belastar budgeten

1. INLEDNING: TRANSAKTIONERNAS NATUR

De risker som täcks av garantier ur gemenskapens budget avser låne- och garantitransaktioner av två slag: transaktioner med makroekonomiska mål och transaktioner med mikroekonomiska mål.

1.1. Transaktioner med makroekonomiska mål

Detta rör sig framför allt om betalningsbalanslån till medlemsstater eller tredje land. Lånen beviljas med stöd av väl definierade ekonomiska villkor och åtaganden.

1.2. Transaktioner med mikroekonomiska mål

Här rör det sig om lån för finansiering av projekt, där återbetalningstiden vanligen är lång och återbetalning sker med hjälp av de medel som projektet i fråga är avsett att generera. I allmänhet är det företag, finansiella institutioner eller tredjeländer som beviljas dessa lån som omfattas inte bara av sedvanliga bankgarantier utan även av gemenskapsgarantin.

Här avses Euratomlån till medlemsstater och lån till medlemsstater inom ramen för de nya gemenskapsinstrumenten, samt Euratomlån och EIB-lån till länder utanför gemenskapen (länderna i Medelhavsområdet, Central- och Östeuropa, utvecklingsländer i Asien och Latinamerika samt Sydafrika).

2. OPERATIONER SOM HAR INLETTS SEDAN RAPPORTEN PER 30 JUNI 2001

2.1. Förbundsrepubliken Jugoslavien

Den 23 maj 2001 lade kommissionen fram ett förslag till rådets beslut om makroekonomiskt stöd till Förbundsrepubliken Jugoslavien. Det belopp som skall beviljas i form av lån uppgår till 225 miljoner euro på högst 15 år och 75 miljoner euro i gåvobistånd. Den 16 juli 2001 beslöt rådet att bevilja makroekonomiskt stöd till Förbundsrepubliken Jugoslavien. Det kommer att röra sig om 225 miljoner euro i form av lån och 75 miljoner euro i form av gåvobistånd. Den 10 december 2001 beslöt rådet att ändra beslutet genom att skjuta till ett ytterligare belopp på 45 miljoner euro i form av gåvobistånd. Biståndets gåvodel skall nu uppgå till högst 120 miljoner euro.

2.2. Gemenskapsgaranti till Europeiska investeringsbanken för lån till projekt i Förbundsrepubliken Jugoslavien

Den 6 november 2001 beslöt rådet att ändra beslut 2000/24/EG så att det omfattar gemenskapsgarantin till Europeiska investeringsbanken för lån till projekt i

Förbundsrepubliken Jugoslavien. Lånen får uppgå till högst 350 miljoner euro. Garantin är begränsad till 65 % av det maximibelopp på 350 miljoner euro som beslutats av rådet.

2.3. Gemenskapsgaranti till Europeiska investeringsbanken för lån till projekt i det ryska Östersjöområdet

Den 6 juni 2001 lade kommissionen fram ett förslag till rådets beslut om att bevilja en gemenskapsgaranti till Europeiska investeringsbanken avseende förluster enligt en särskild låneinsats för vissa miljöprojekt i det ryska Östersjöområdet enligt den norra dimensionen. Lånets maximibelopp skall uppgå till 100 miljoner euro. Gemenskapsgarantin för lån som EIB beviljat i enlighet med detta beslut skall bestå i en utvidgning av gemenskapens totalgaranti på 65 % som beviljats EIB enligt det allmänna mandatet för utlåning till tredje land. Den 6 november 2001 beslöt rådet bevilja Europeiska investeringsbanken en garanti för investeringsprojekt enligt denna särskilda låneinsats i det ryska Östersjöområdet enligt den norra dimensionen. Lånets maximibelopp får uppgå till högst 100 miljoner euro. Gemenskapsgarantin skall undantagsvis uppgå till 100 %. Garantin skall omfatta låneförbindelser som ingås under en treårsperiod räknat från den dag då detta beslut antas. Denna period skall automatiskt förlängas med sex månader om de lån som tecknats av EIB efter tre år inte uppgår till maximibeloppet på 100 miljoner euro.

3. RISKSITUATIONEN

Bedömningen av de risker som påverkar gemenskapernas budget kan göras med två olika metoder:

- Den metod som ofta används av banker och som utgår från det totala utestående lånebeloppet en bestämd dag för transaktionerna i fråga (situationen illustreras i tabell 1 nedan).
- Den i budgetarbete vanligare metoden, enligt vilken det största belopp som gemenskapen kan behöva betala ut under budgetåret beräknas.

Denna andra metod har i sin tur tillämpats på två olika sätt, nämligen

- med hänvisning till endast faktiska utbetalningar på dagen för rapporten utifrån antagandet att det inte finns några tidiga återbetalningar (se Tabell 2 nedan som visar den lägre gränsen för den maximirisk som kan belasta gemenskapens budget),
- i ett längre perspektiv med hänvisning till alla de operationer som beslutats av rådet eller föreslagits av kommissionen för att bedöma effekten på framtida budgetar utifrån antagandet att kommissionens förslag godtas (se Tabell 3 nedan som visar den övre gränsen för den maximirisk som belastar gemenskapens budget).

Den senare metoden ger en uppfattning om omfattningen av de risker som är förknippade med förslagen. Den kräver emellertid att ett antal antaganden görs vad gäller utbetalningsdatum,

villkor för återbetalning (närmare redogörelse för dessa återfinns i bilagan), räntesatser¹ och växelkurser².

Resultaten framgår av tabell 1-3 som gör skilda riskbedömningar för länderna inom och utanför gemenskapen.

Det bör även påpekas att de totalbelopp som nämns i tabellerna innefattar risker av skilda slag. I fallet makroekonomiskt stöd gäller det lån till en enda stat, medan t.ex. Europeiska investeringsbankens verksamhet och gemenskapens nya instrument (GNI) rör projekt lån.

I den analys som följer görs skillnad mellan total risk, risker som hänför sig till medlemsstaterna och risker som gäller icke-medlemsländer.

3.1. Utestående belopp per 31 december 2001

Utestående belopp redovisas i tabell 1.

Det totala riskbeloppet per 31 december 2001 uppgick till 15 443 miljoner euro jämfört med 15 041 miljoner euro per 30 juni 2001, en ökning med 2,7 %³.

De transaktioner som påverkat det utestående beloppet sedan föregående rapport återfinns i nedanstående tabell.

<i>(miljoner euro)</i>	
Utestående belopp per 30 juni 2001	15 041.00
Återbetalningar av lån	
Euratom	0.00
GNI	- 83.50
Ekonomiskt stöd	- 252.00
EIB	- 533.00
Utbetalningar av lån	
Euratom	0.00
Ekonomiskt stöd	225.00
EIB	900.00
Variationer i växlingskurserna för andra valutor i förhållande till euron	145.50
Utestående belopp per 31 december 2001	15 443.00

Det utestående beloppet avseende operationer i medlemsstaterna var 52 miljoner euro per 31 december 2001, vilket är 59 % lägre än den 30 juni 2001.

Det utestående beloppet som hänför sig till tredje land var 15 391 miljoner euro per 31 december 2001, en ökning med 6,5 % jämfört med den 30 juni 2001.

¹ Genomsnittsräntan för EIB-lånen antas vara 8 %. Genomsnittsräntan för inlåning och utlåning antas vara 4,4 %. En räntesats på 4,89 % har tillämpats för de nya operationerna i Tabell 3.

² De växlingskurser som tillämpats för lån i andra valutor än euro är de som gällde den 31 december 2001.

³ Förändringarna under det senaste halvåret förklaras delvis av skillnader i växlingskurserna för låna i andra valutor än euro.

3.2. Maximal risk som kan belasta gemenskapens budget, redovisad år för år per 31 december 2001

Den maximala årliga risken redovisas i tabell 2.

Den totala risken för första halvåret 2002 uppgår till 1 602 miljoner euro.

- Risken vid transaktioner gentemot medlemsstaterna uppgår till 11 miljoner euro.
- Risken vid transaktioner gentemot tredje land uppgår till 1 591 miljoner euro.

3.3. Maximal teoretisk risk som kan belasta gemenskapens budget, redovisad år för år

Situationen beskrivs i tabell 3.

Denna risk uppgår till 1 859 miljoner euro under 2002. Från och med 2003 kommer risken att öka för att år 2008 uppgå till 4 675 miljoner euro.

- Utvecklingen av medlemsstaternas maximala risk är identisk med den utveckling som redovisas i tabell 2.
- Risken vid transaktioner gentemot tredje land uppgår till 1 843 miljoner euro för 2002. Den kommer att öka fr.o.m. 2003 för att uppgå till 4 675 miljoner euro år 2010.

TABELL 1
SAMLADE GARANTIÅTAGANDEN I SAMBAND MED GODKÄNDA TRANSAKTIONER
miljoner euro

Transaktioner	Godkända maximibelopp	Utestående per den 30.06.01	Utestående per den 31.12.01	Återstår att betala 31.12.01
MEDLEMSSTATERNAS				
A. Betalningsbalanslån	14000			
1. Italien		0	0	0
B. Övrigt				
2. Euratom (*)	4000	0	0	0
3. GNI och GNI jordbävningar	6830	89	19	0
4. EIB Medelhavsområdet				
Spanien, Grekland, Portugal	1500	38	33	0
S:A MEDLEMSSTATERNAS	26330	127	52	0
TREDJE LAND				
A. Ekonomiskt stöd				
1. Bulgarien	750	460	390	0
2. Rumänien	780	225	225	100
3. Algeriet	600	250	100	100
4. F.d. jug. rep. Makedonien	90	40	50	40
5. Bosnien-Hercegovina	20	20	20	0
6. De baltiska staterna	220	25	25	85
7. Moldavien	75	55	46	15
8. Ukraina	435	343	326	92
9. Vitryssland	55	30	24	25
10. Georgien	142	100	100	32
11. Armenien	28	23	23	0
12. Tadzjikistan	75	60	60	15
13. Albanien	20	0	0	20
14. Euratom (*)		40	40	0
15. Förbundsrepubliken Jugoslavien	225	0	225	0
B. Övrigt				
16. EIB Medelhavsområdet(**)	16147	5089	5629	3651
17. EIB Central- och Östeuropa	17750	5124	5608	3137
18. EIB Asien och Latinamerika	4405	1251	2013	761
19. EIB Sydafrika	1500	595	487	257
20. EIB Ryska Östersjöområdet	100	0	0	0
S:A TREDJE LAND	43417	13730	15391	8330
TOTALT	69747	13857	15443	8330

(*) Maximibeloppet är 4 000 miljoner euro. Genom beslut 94/179/Euratom av den 21 mars 1994 beslöt rådet att bevilja Euratom lån till att finansiera projekt i vissa länder utanför gemenskapen.

(**) Garantiåtagandena har ökats med 12,0 miljoner euro för att ta hänsyn till det kapital som förfallit till betalning men som inte betalats per 31.12.01

BILAGA TILL TABELL 1
EIB:S TRANSAKTIONER PER DEN 31 DECEMBER 2001

Transaktioner	Beviljade krediter	Inställda krediter	Utbetalda belopp	Utestående 31.12.01
Medelhavsomr. Medlemsstater	1500	1465	1753	33
Tredje land: tidigare mandat				
Medelhavsprotokoll	6362	5932	6156	3758
Central- o. Östeuropa I och II	4700	4090	4264	3163
Asien och Latinamerika I och II	903	757	831	589
Sydafrika	300	285	224	214
Tredje land: beslut av den 14.4.97				
Medelhavsområdet	2310	2250	1385	1366
Central- o. Östeuropa	3520	3414	2166	2087
Asien och Latinamerika	1022	1022	816	791
Sydafrika	375	375	271	270
Makedonien: beslut av den 19.5.98	150	150	61	61
Bosnien: beslut av den 14.12.98	100	100	4	4
Turkiet: beslut av den 29.11.99	600	450	319	319
Tredje land: beslut av den 22.12.99				
Medelhavsområdet	6425	1906	120	121
Central- och Östeuropa	8680	1768	358	358
Asien och Latinamerika	2480	939	633	633
Sydafrika	825	202	2	3
Kroatien: beslut av den 7.11.00	250	146	0	0
Turkiet: beslut av den 4.12.00	450	0	0	0
Förbundsrepubliken Jugoslavien, beslut a	350	66	0	0
Ryska Östersjöområdet, beslut a				
beslut av den 6.11.2001	100	0	0	0
Totalt	41402	25317	19363	13770

Anm.: Eftersom lånen betalas ut i likvida medel, kan omräkningen till euro av de utbetalade medlen vid rapportdatum medföra att de godkända utlåningstaken överskrids.

TABELL 2
MAXIMIRISKER PER ÅR FÖR GEMENSKAPSBUDGETEN
(Uppskattningar i miljoner euro baserade på de utbetalade beloppen per 31.12.01)

	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	TOTAL
MEDLEMSSTATERNA										
KAPITAL										
A. Betalningsbalans										
1. Italien										0
B. Strukturlån										
2. Euratom										0
3. GNI och GNI jordbävningar			19							19
4. EIB Medelhavsområdet										
Spanien, Grekland, Portugal	7	9	4	3						23
Delbelopp kapital	7	9	23	3	0	0	0	0	0	42
RÄNTOR										
A. Betalningsbalanslån										
1. Italien										0
B. Strukturlån										
2. Euratom										0
3. GNI och GNI jordbävningar	2	2	2							6
4. EIB Medelhavsområdet										
Spanien, Grekland, Portugal	2	1								3
Delbelopp räntor	4	3	2	0	0	0	0	0	0	9
S:A MEDLEMSSTATERNA	11	12	25	3	0	0	0	0	0	51
TREDJE LAND										
KAPITAL										
A. Ekonomiskt stöd										
5. Bulgarien		40		63	73	88	88	25	15	390
6. Rumänien	55		70			25	25	25	25	225
7. Algeriet	100									100
8. F.d. Jug. rep. Makedonien							5	8	8	21
9. Bosnien									2	2
10. Litauen	25									25
11. Moldavien	12	12	12	7	3					46
12. Ukraina	37	57	57	57	55	35	15	15		326
13. Vitryssland	6	6	6	6						24
14. Georgien								22	22	44
15. Armenien								6	6	11
16. Tadzjikistan										0
17. Förbundsrepubliken Jugoslavien										0
18. Euratom							2	24	28	54
B. Garantier										0
19. EIB Medelhavsområdet	263	308	314	324	340	345	356	334	305	2889
20. EIB Central- och Östeuropa	383	449	562	498	544	380	334	359	271	3780
21. EIB Asien och Latinamerika	95	130	152	170	174	195	158	123	75	1272
22. EIB Sydafrika	20	21	42	21	22	46	32	98	28	330
Delbelopp kapital	996	1023	1215	1146	1210	1113	1014	1038	785	9539
RÄNTOR										
A. Ekonomiskt stöd										
5. Bulgarien	14	14	13	12	10	7	4	1	1	76
6. Rumänien	7	6	6	3	3	3	2	1	0	32
7. Algeriet	3									3
8. F.d. jug.rep. Makedonien	2	2	2	2	2	2	2	2	1	16
9. Bosnien	1	1	1	1	1	1	1	1	1	6
10. Litauen	1									1
11. Moldavien	2	1	1	0	0					4
12. Ukraina	12	11	9	7	5	3	1	1		48
13. Vitryssland	1	1	0	0						2
14. Georgien	4	4	4	4	4	4	4	4	3	36
15. Armenien	1	1	1	1	1	1	1	1	1	7
16. Tadzjikistan	2	2	2	2	2	2	2	2	2	17
17. Förbundsrepubliken Jugoslavien	8	8	8	8	8	8	8	8	8	72
18. Euratom	2	5	12	18	28	34	39	41	40	219
B. Garantier										
19. EIB Medelhavsområdet	215	200	182	165	148	130	111	93	76	1320
20. EIB Central- och Östeuropa	237	211	187	162	139	111	93	78	64	1282
21. EIB Asien och Latinamerika	59	54	50	46	41	35	31	26	22	364
22. EIB Sydafrika	24	20	18	15	14	14	11	9	3	128
Delbelopp räntor	595	540	495	446	405	354	309	267	221	3632
S:A TREDJE LAND	1591	1563	1710	1591	1615	1467	1323	1305	1006	13171
TOTALT	1602	1575	1735	1594	1615	1467	1323	1305	1006	13222

TABELL 3**MAXIMIRISKER PER ÅR FÖR GEMENSKAPSBUDGETEN**

(Uppskattningar i miljoner euro, grundade på lånetransaktioner där utbetalningar gjorts samt transaktioner för vilka det finns beslut eller förslag från kommissionen)

	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	TOTALT
MEDLEMSSTATERNA										
KAPITAL										
A. Betalningsbalans										0
1. Italien										
B. Strukturlån										19
2. Euratom och GNI			19							
3. EIB Spanien, Grekland, Portugal	12	13	5	3						33
Delbelopp kapital	12	13	24	3	0	0	0	0	0	51
RÄNTOR										
A. Betalningsbalans										0
1. Italien										
B. Strukturlån										7
2. Euratom och GNI	2	2	2							
3. EIB Spanien, Grekland, Portugal	2	1	0	0						3
Delbelopp räntor	4	3	2	0	0	0	0	0	0	10
S:A MEDLEMSSTATERNA	16	16	26	4	0	0	0	0	0	61
TREDJE LAND										
KAPITAL										
A. Ekonomiskt stöd										
4. Bulgarien		40		63	73	88	88	25	15	390
5. Rumänien	55		70			25	25	50	50	275
6. Algeriet	100									100
7. F.d. jug. rep. Makedonien							5	8	8	21
8. Bosnien									2	2
9. Litauen	25									25
10. Moldavien	12	12	12	7	3		3	3	3	55
11. Ukraina	37	57	57	57	55	35	15	15		326
12. Vitryssland	6	6	6	6						24
13. Georgien								22	22	44
14. Armenien								6	6	11
15. Tadzjikistan										0
16. Förbundsrepubliken Jugoslavien										0
17. Euratom							2	24	28	53
B. Garantier										
18. EIB Medelhavsområdet	302	326	354	431	526	627	716	754	754	4790
19. EIB Central- o. Östeuropa	354	352	438	476	604	751	853	951	951	5730
20. EIB Asien och Latinamerika	125	168	223	267	307	385	359	277	277	2388
21. EIB Sydafrika	26	27	62	34	48	101	100	229	229	856
Delbelopp kapital	1042	988	1222	1341	1615	2011	2165	2363	2344	15090
RÄNTOR										
A. Ekonomiskt stöd										
4. Bulgarien	14	14	13	12	10	7	4	1	1	76
5. Rumänien	9	9	9	7	7	6	5	5	3	60
6. Algeriet	3									3
7. F.d. jug. Rep. Makedonien	2	3	3	3	3	3	3	3	2	25
8. Bosnien	1	1	1	1	1	1	1	1	1	6
9. Litauen	1									1
10. Moldavien	2	2	1	1	1	1	1	0	0	8
11. Ukraina	14	14	13	10	8	6	5	4	4	79
12. Vitryssland	1	1	0	0						2
13. Georgien	4	4	4	4	4	4	4	4	3	36
14. Armenien	1	1	1	1	1	1	1	1	1	7
15. Tadzjikistan	2	2	2	2	2	2	2	2	2	17
16. Förbundsrepubliken Jugoslavien	8	8	8	8	8	8	8	8	8	72
17. Euratom	2	5	12	18	28	34	39	41	40	219
B. Garantier										
18. EIB Medelhavsområdet	318	388	431	471	583	779	926	992	992	5880
19. EIB Central- o. Östeuropa	255	384	536	512	558	701	832	864	864	5506
20. EIB Asien och Latinamerika	119	124	121	115	167	215	326	242	242	1671
21. EIB Sydafrika	44	63	71	89	88	116	138	169	169	947
Delbelopp räntor	801	1022	1225	1254	1468	1884	2295	2336	2331	14615
S:A TREDJE LAND	1843	2010	2447	2594	3083	3895	4459	4699	4675	29705
TOTALT	1859	2026	2473	2598	3083	3895	4459	4699	4675	29767

4. UTNYTTJANDET AV DE GARANTIER SOM BELASTAR BUDGETEN

4.1. Användningen av de likvida medlen

Kommissionen har brukat sina likvida medel i enlighet med artikel 12 i rådets förordning (EG, Euratom) nr 1150/2000 av den 22 maj 2000 om genomförande av beslut 94/728/EG, Euratom om systemet för gemenskapernas egna medel. Genom detta förfarande kan man undvika förseningar av kommissionens utbetalningar i de fall då inbetalningen från låntagaren är försenad.

4.2. Intervention från garantifonden

Genom rådets förordning (EG, Euratom) nr 2728/94 av den 31 oktober 1994 inrättas en garantifond för åtgärder avseende tredje land. Om en förfallodag för en betalning av ett lån som beviljats av gemenskapen överskrids av låntagaren, skall garantifonden täcka underskottet inom tre månader efter förfallodagen. Vid underlåtenhet att återbetala ett lån från EIB som garanteras av gemenskapen skall gemenskapen inom tre månader från mottagandet av EIB:s begäran om aktivering av garantin bevilja att banken tar ut motsvarande belopp ur garantifonden. Kommissionen godkänner således att banken lyfter motsvarande belopp från garantifonden.

Dröjsmålsränta mellan den dag då de likvida medlen görs tillgängliga och datumet för fondens intervention skall belasta garantifonden och återföras till de likvida medlen.

Under de sex senaste månaderna har fonden belastats i samband med lån till följande låntagare:

Euro

Tredje land	Datum	Belopp (lånebelopp + räntor)
Jugoslavien		
Vojvodina	Aviseringsdatum	1 366 351,99
Serbien	Aviseringsdatum	3 546 225,45
Kosovo	Aviseringsdatum	15 628,96
Totalt		4 928 206,40

4.3. Resterande skulder per 31 december 2001

Per 31 december 2001 har alla skuldbelopp från forna republiken Jugoslavien betalats tillbaka under lånegarantierna. Den 23 oktober 2001 gjordes en överföring till garantifondens förbindelsekonto till ett samlat belopp om 162 345 253,00 euro.

5. ANALYS AV GEMENSKAPENS TEORETISKA KAPACITET ATT BEVILJA LÅN OCH GARANTIER TILL TREDJE LAND

Systemet med fonden och reserven för garantier innebär i praktiken en begränsning av unionens utlåningskapacitet gentemot tredje land, eftersom de anslag som är disponibla för de

obligatoriska avsättningarna i samband med varje beslut om lån (eller årlig delutbetalning, "tranche", om det gäller garantier för fleråriga lånetransaktioner) begränsas till det belopp som anges för garantireserven i budgetplanen⁴.

Vid varje givet tillfälle motsvarar utlåningskapaciteten det utrymme som står till förfogande under taket för garantireserven. Detta utrymme är lika med reservens totala storlek minus summan av de avsättningar som redan skett eller som är under förberedelse.

Tabell 4 innehåller en beräkning av gemenskapens utlåningskapacitet gentemot tredje land under perioden 2001-2004 enligt garantifondssystemet. En närmare beskrivning av beräkningssättet återfinns, jämte hänvisningar till rättsakter, i bilagan till denna rapport.

Mot bakgrund av de beslut som antagits av rådet samt förslag till beslut och beslut under förberedelse (se tabell 4) förväntas utnyttjandet av garantin för reserver uppgå till 163,74 miljoner euro under 2002, vilket gör att garantin för reserver kommer att ha 49,26 miljoner euro tillgängliga i slutet av året.

Beroende på hur reserven för garantier påverkas av avsättningarna till garantifonden i samband med lån om vilka beslut fattats, föreslagits eller är under förberedelse för år 2000 kommer den återstående årliga utlåningskapaciteten att vara

- 547,33 miljoner euro för lån som garanteras helt och hållet genom gemenskapens budget, eller
- 842,05 miljoner euro för lån som garanterats till 65 % (genom tillämpning av rådets beslut 2000/24/EG av den 22 december 1999).

Per 31 december 2001 uppgick utestående lån och lånegarantitransaktioner till icke medlemsstater inklusive obetald ränta till totalt 15 391,00 miljoner euro.

(miljoner euro)

	Situationen den 31.12.01
1. Utestående belopp för upp- och utlåning	1 654.00
2. Utestående belopp EIB	13 737.00
3. Utestående belopp för uteblivna betalningar	0.00
4. Dröjsmålsräntor	0.00
Obetald till betalning förfallen ränta ⁵	0.00
Totalt	15 391.00

Förhållandet mellan fondens tillgångar och de utestående beloppen uppgår enligt förordningens definition till 11,39 %, vilket är högre än de 9 % som fastställs som målbelopp i förordning nr 1149/1999 om ändring av förordning nr 2728/94 om fondens inrättande. Om

⁴ Siffran i budgetplanen för 2000-2006 är 200 miljoner euro i 1999 års priser.

⁵ Obetald till betalning förfallen ränta enligt förordningen om garantifonden.

fondens tillgångar vid årets slut överstiger målbeloppet, skall överskottet föras upp på en särskild post i inkomstberäkningen i Europeiska gemenskapernas allmänna budget.

Överskottet på 372,46 miljoner euro i slutet av budgetåret 2001 kommer att återbetalas till budgeten under andra halvåret 2002.

6. GARANTIFONDEN PER 31 DECEMBER 2001

Garantifondens behållning uppgick per 31 december 2001 till 1 774 miljoner euro. Under andra halvåret 2001 ägde följande transaktioner rum:

- 9,75 miljoner euro av fondens medel användes vid nya fall av betalningsoförmåga.
- Försenad återbetalning från forna republiken Jugoslavien av 162,34 miljoner i resterande skulder.
- Nettoavkastningen på fondens tillgångar uppgick till 74,07 miljoner euro.
- En överföring på 207,2 miljoner euro från 2001 års reserv.
- Per den 31 december 2001 återbetalades till budgeten 372,46 miljoner euro som överskott i fonden.

7. RELATIV SOLIDITET

Förhållandet mellan beloppet innestående i fonden per 31 december 2001 (1 774 miljoner euro) och den årliga maximirisk för lån till icke medlemsstater (definierad som totalbeloppet som förfaller till betalning) som för 2002 framgår av tabell 3 (1 843 miljoner euro) är 96 %.

Tabell 4 - Ungefärliga lånebelopp och lånegarantier att tillföras via garantireserven
(i milj. euro)

9%						
År	2002		2003		2004	
	Förvänt. låne- belopp	Förvänt. anslag	Förvänt. låne- belopp	Förvänt. anslag	Förvänt. låne- belopp	Förvänt. anslag
Reserven uppgår till		213		217		221
<i>Total låne- och garantikapacitet</i>	<i>min. max.</i>	<i>2367 3641</i>	<i>min. max.</i>	<i>2411 3709</i>	<i>min. max.</i>	<i>2456 3778</i>
1. GARANTIER FÖR EIB-LÅN Beslutade transaktioner Medelhavsområdet, 1997-2000 allmänt låne mandat allmänt låne mandat 2000-2007 korrektion förväntad/verklig <i>delbelopp 2000/2007</i> Särskild återuppbyggnadsfacilitet för Turkiet korrektion förväntad/verklig Särskild åtgärd för ryska Östersjökusten korrektion förväntad/verklig <i>delbelopp 2000/2007</i>	35,00 3.075,00 150,00 75,00 25,00	2,36 179,89 -19,15 160,74 8,78 4,39 2,25 -9,00 -6,75	 2.975,00 40,00	 174,04 3,60	 2.875,00 150,00 35,00	 168,19 8,78 3,15
2. MAKROFINANSIELLT STÖD (LÅN) Beslutade transaktioner Förbundsrepubliken Jugoslavien Föreslagna transaktioner Ukraina Rumänien Beräknad overtorgning till Albanien	 18,00 -20,00	 -2,98 -2,80	 	 	 	
3. Euratom-lån Föreslagna transaktioner Ukraina Rumänien	 	 	224,00	0,00	154,00	0,00
Utnyttjande av reserven (1+2+3)		163,74		177,64		180,12
Marginal inom reserven (efter det att medel avsatts för		49,26		39,36		40,88
Återstående låne- och garantikapacitet 100%		547,33		437,36		454,22
65%	*	842,05		672,82		698,80

¹ EG-garanti för EIB-lån täcker 75 % av kapitalbeloppet för lån som beviljas enligt det 4:e Syrienprotokollet (Medelhavsområdet), 70 % av kapitalbeloppet för lån som beviljas enligt det allmänna låne mandatet 1997-2000, 100 % av kapitalbeloppet för lån som beviljas enligt den nyligen antagna särskilda åtgärden för det ryska Östersjömrådet och 65 % av kapitalbeloppet för lån som beviljas enligt andra mandat och faciliteter.

² Korrigering av beräknade tillämpningsnivåer.

³ Siffrorna för det allmänna låne mandatet 2000-2007 omfattar beloppen till Kroatien, Förbundsrepubliken Jugoslavien och den särskilda tullåtgärden som avser Turkiet.

⁴ Enligt kommissionens förslag ska Ukraina få ett nytt makrofinansieellt stöd på högst 110 miljoner euro. Enligt motsvarande beslut från rådet ska emellertid icke utbetalda lånebelopp på 92 miljoner euro annulleras enligt ett tidigare rådsbeslut (98/592/EG) om makroekonomiskt stöd till Ukraina som redan beviljats enligt garantifonden. Det belopp som ska tillföras enligt den nya åtgärden ska därför beräknas på nettoökningen (18 milj. euro) av de lån som beviljats Ukraina.

⁵ Denna åtgärd (rådets beslut 99/282/EG) är inte längre inprogrammerad och förväntas inte bli genomförd.

⁶ För Ukraina har enligt det planerade lånet på 657 miljoner euro till K2-R4 projektet redan 503 miljoner euro från föregående år och 154 miljoner euro är planerade för utbetalning år 2004. För Rumäniens del skulle enligt Cernavoda 2-projektet utbetalningarna under 2003 täcka ett lån på 224 miljoner euro. Om Euratoms gränser utsträcks före kommissionens beslut om Rumänien kan det totala lånebeloppet komma att ökas till 126 miljoner euro vilket skulle kräva en ytterligare utbetalning på 11,34 miljoner euro.

* För makroekonomiskt stöd och Euratom-lån.

** För garantier för EIB-lånen.

Del 2:

Bedömning av potentiella risker: ekonomiskt och finansiellt läge i de tredjeländer som är föremål för de mest betydande lånetransaktionerna

1. INLEDNING

Siffrorna i Del 1 av rapporten ger information om de kvantitativa aspekterna på den risk som belastar den allmänna budgeten. Dessa uppgifter behöver emellertid kompletteras med en bedömning av de kvalitativa aspekterna, som påverkas av transaktionerna och låntagarnas situation. I detta avsnitt analyseras de händelser som inträffat under den senaste tiden och som kan påverka riskerna vad avser de aktuella länderna.

I den bedömning av landrisken som redovisas i Del 2 finns en tabell med indikatorer på landrisken (se bilagorna) i alla de tredjeländer som har mottagit makroekonomiskt stöd från EG och fortfarande har skulder till EG. Som ett komplement till detta ges ytterligare en analys i textform för de länder där viktig ny information som påverkar riskbedömningen har blivit tillgänglig efter offentliggörandet av den senaste rapporten, som omfattade första halvåret 2001.

Bedömningen i denna del omfattar inte andra länder än de som nämns, i huvudsak därför att gemenskapens riskexponering i andra områden (bl.a. genom garantier för EIB:s utlåning) endast utgör en liten del av den totala riskexponeringen och dessutom är väl fördelad över många länder.

2. KANDIDATLÄNDERNA

2.1. Bulgarien

År 2001 var tillväxten fortfarande hög, även om den var lite lägre än år 2000 (4,7 % under de första tre kvartalen 2001 jämfört med 5,8 % år 2000). Industriproduktionen ökade med 9 % under de första nio månaderna 2001. De utländska direktinvesteringarna var lägre än år 2000, medan de inhemska investeringarna ökade, vilket återspeglar näringslivets ökade förtroende som en följd av ekonomisk stabilitet och reformer. Arbetslösheten sjönk under det senaste halvåret med ungefär en halv procentenhet men är fortfarande hög, nästan 17 %.

Sedelfondssystemet (1 EUR = BGN 1.96) har bibehållits under perioden och regeringen har planer på att behålla systemet åtminstone tills inträdet i Europeiska gemenskapen. Inflationen ökade dock i slutet av år 2000 och under första hälften av 2001 och uppgick till 12 % på årsbasis men sjönk därefter stadigt till ca 5 % (hösten 2001).

Det nuvarande underskottet i bytesbalansen beräknas till 6,5% av BNP 2001, en aning högre än år 2000. Överskottet i tjänstesektorn försatte att öka främst på grund av inkomster från turismen, medan handelsbalansen försämrades något.

Bulgariens offentliga finanser är fortsatt sunda. Underskottet i statsfinanserna låg på 1,1 % av BNP år 2000 och år 2001 som är valår förväntas slutresultatet ligga under 1 % av BNP. Ett underskott på 0,8 % väntas för 2002, medan statsfinanserna enligt beräkningarna i stort sett ska vara i balans 2003. Samtidigt sjunker den offentliga skulden snabbt, från en bra bit över 100 % av BNP under 1997 till beräknade 69,1 % av BNP i slutet av 2001.

I mitten av december 2001 kom IMF och den nya bulgariska regeringen överens om ytterligare ett program. Stand-by-avtalet godkändes av IMF:s styrelse i februari 2002, men ratinginstituten hade redan innan förbättrat bulgariska statens rating (Moody's Investors Services förbättrade Bulgariens rating från B2 till B1 den 19 december 2001 och Fitch och Standard & Poor's förbättrade ratingen från B+ till BB- den 14 januari 2002).

2.2. Litauen

Flera faktorer tyder på att ekonomin håller på att ta fart i Litauen. Den tidigare uppskattningen av BNP-tillväxten för år 2000 har reviderats upp med 0,6 procentenheter till 3,9 %. Tillväxten under 2000 berodde i mycket hög grad på en stark exportutveckling och denna trend har fortsatt trots avmattningen i många av Litauens handelspartners ekonomier. Tack vare detta lyckades Litauen ha en fortsatt hög tillväxt 2001. Utifrån preliminära uppgifter beräknas den till 5,8 %. En viktig förändring i den ekonomiska utvecklingen jämfört med tidigare år är dock ökningen av de fasta bruttoinvesteringarna under 2001, vilket är viktigt för den potentiella tillväxten under de kommande åren.

Trots snabb tillväxt har inflationen legat kvar på en relativt låg nivå. Under 2001 steg konsumentpriserna i genomsnitt med 1,3 %. Apprecieringen av litas mot euron har bidragit till att hålla inflationen i schack. Eftersom litas är kopplad till euron från och med februari 2002 och eftersom den inhemska efterfrågan förväntas stiga kommer dock inflationen antagligen att bli något högre framöver.

Även om arbetslösheten har minskat något sedan den högsta noteringen i början av 2001 kan ingen nedåtgående trend skönjas. Enligt arbetskraftsundersökningen uppgick arbetslösheten till 16,5 % under andra kvartalet 2001, vilket utgör ett av de allvarligaste problemen i ekonomin. Arbetsmarknadens segmentering kan hämma den ekonomiska tillväxten under de kommande åren.

En kraftig exportökning har i kombination med en relativt svag inhemsk efterfrågan lett till en betydande minskning av bytesbalansunderskottet. För de tre första kvartalen 2001 uppgick det till 3,3 % av BNP, att jämföras med 5,0 % ett år tidigare. Samtidigt har de utländska direktinvesteringarna ökat och de täckte bytesbalansunderskottet till fullo för de första tre kvartalen 2001.

Litauen har fört en stram finanspolitik för att minska det offentliga underskottet som nådde sin högsta nivå 1999, då det uppgick till 7,8 % av BNP. År 2000 sjönk det till 2,8 % och målet för 2001 på 1,4 % av BNP verkar uppnåeligt eftersom saldot i både statsbudgeten och socialförsäkringssystemet uppges vara bättre än väntat. Målet för 2002 är 1,5 % av BNP. Under de kommande åren kan det offentliga underskottet förväntas ligga kvar på ungefär den nivån, eftersom det är svårt att minska underskottet ytterligare

till följd av utgifterna för olika strukturreformer som pensionsreformen, ersättningen av förlorade sparmedel osv.

2.3. Rumänien

Under andra halvåret 2001 fortsatte den ekonomiska situationen att förbättras. Myndigheterna säkrade förnyat IMF-stöd och började strama åt en alltför expansiv makroekonomisk politik. Bytesbalansunderskottet ökade, men gick lätt att finansiera eftersom alla stora ratinginstitut höjde Rumäniens kreditbetyg. Trots den senaste tidens positiva utveckling är de makroekonomiska utsikterna fortfarande osäkra eftersom exporten försvagats till följd av avmattningen i världsekonomin och myndigheternas upprepade misslyckanden att varaktigt strama åt inkomstpolitiken och förbättra den finansiella disciplinen.

BNP ökade med 5,1 % de första nio månaderna 2001 till följd av att lageruppbyggnaden och hushållens konsumtion ökade. Inledningsvis lättades det på finans- och inkomstpolitiken, vilket bidrog till att förstärka uppgången, men under andra halvåret stramades politiken åt. Detta gjorde det möjligt för myndigheterna att uppfylla sitt mål om ett offentligt underskott på 3,5 % av BNP, bromsa ökningen av bytesbalansunderskottet som i november 2001 totalt uppgick till 5,0 % av BNP samt minska den årliga inflationen med omkring 10 procentenheter till 30,3 % vid utgången av 2001, trots kraftiga öknings av energiavgifterna. Som en följd av den förbättrade ekonomiska situationen höjde alla tre stora ratinginstitut Rumäniens kreditbetyg, vilket gjorde att landet kunde erhålla finansiering på de internationella marknaderna till förbättrade villkor. Utlandsskulden ökade och uppgick vid oktober månads utgång till 30,2 % av beräknad BNP, vilket dock är lågt vid en internationell jämförelse.

Den 31 oktober 2001 godkände IMF:s styrelse ett stand-by-avtal för 18 månader på 300 miljoner särskilda dragningsrätter (383 miljoner US-dollar) som skall stödja ett program som syftar till att gradvis få ned inflationen och något minska bytesbalansunderskottet samtidigt som en varaktig ekonomisk tillväxt upprätthålls.

Innan IMF-avtalet ingicks hade strukturreformerna åter kommit igång, främst på energiområdet där myndigheterna började höja avgifterna i syfte att på sikt täcka kostnaderna. Utförsäljningen av stålverket SIDEX, som var en stor förluskälla, innebar att myndigheternas privatiseringsprogram tog ett stort steg framåt. Totalt sett gick processen dock fortfarande långsamt, vilket framgår av att myndigheterna inte klarade av att uppfylla de privatiseringsmål som överenskommits med IMF. Man släpade även efter när det gäller att förbättra energiföretagens avgiftsuppbörd och att driva in den offentliga sektorns förfallna fordringar.

3. VÄSTRA BALKAN

3.1. Bosnien och Hercegovina

Under andra halvåret 2001 kom regeringarna i de två nya entiteter som bildades i början av 2001 åter igång med reformprocessen. Enligt makroekonomiska uppgifter för 2001 fortsatte BNP-tillväxten att avta och myndigheterna förväntar sig en tillväxt på omkring 5-6 % för helåret 2001, vilket kan jämföras med den ursprungliga uppskattningen på 8 %.

Arbetslösheten bedöms uppgå till omkring 40 % av arbetskraften, vilket är en av de högsta i västra Balkan. Enligt preliminära beräkningar sjönk den externa finansieringen kraftigt till 23 % av BNP för 2001 från den höga andel på 44 % som noterades 2000. Inflationen låg kvar på en låg nivå (beräknas ha uppgått till omkring 4,5 % 2001) och den konvertibla markans (KM) växelkurs var fast knuten till den tyska marken/euron till förhållandet 1:1 till följd av att man strikt höll sig till sedelfondens regler. Den offentliga sektorns utgifter var fortsatt mycket höga och bedöms ha uppgått till omkring 44 % av BNP 2001. Större underskott än väntat har tvingat staten att mot slutet av året vidta åtgärder för att få de löpande utgifterna att stämma överens med tillgängliga resurser.

Exporten fortsatte den uppåtgående trend som inleddes år 2000 (delvis till följd av att den jugoslaviska marknaden åter öppnades) och importen fortsatte att minska (främst till följd av att givarländernas bidrag till återuppbyggnaden minskade). Underskottet i bytesbalansen minskade därför, dock endast i begränsad utsträckning (från 22,2 % av BNP 2000 till 20,8 % 2001, exklusive transfereringar). Det ogästvänliga företagsklimatet gör att Bosnien-Hercegovina har svårt att locka till sig utländska investeringar, som det råder ett stort behov av. I detta avseende är landet ett av de minst framgångsrika bland de central- och östeuropeiska länderna (endast 164 miljoner US-dollar år 2001).

Sedan IMF i maj 2001 hade slutfört sin slutgranskning av det stand-by-avtal som ingicks i maj 1998 har förhandlingar om ett nytt stand-by-avtal pågått med myndigheterna i Bosnien-Hercegovina. Myndigheternas långsamhet på vissa specifika områden samt händelserna den 11 september har försenat undertecknandet av det nya stand-by-avtalet, som nu bör kunna slutföras i början av 2002.

Utlandsskulden ligger kvar på en hög nivå (omkring 55,7 % av BNP 2001), delvis till följd av den betydande skuldbörda som övertogs från f.d. Jugoslavien. Skuldtjänsten som andel av exporten är dock relativt låg, vilket återspeglar de förmånliga villkor som en stor del av skulden är förenad med samt gynnsamma skuldomläggningar. Inga ratinginstitut ger några riskindikatorer för Bosnien-Hercegovina. Enligt Europeiska utvecklingsbankens övergångsindikatorer, som skall ge en bild av hur reformarbetet fortskrider i de central- och östeuropeiska länderna, hamnade Bosnien-Hercegovina långt ner på listan 2001, även om vissa framsteg gjorts när det gäller privatiseringen av vissa storföretag. Landet klarade visserligen att betala räntor och amorteringar på utlandsskulden under 2001, men den stora utlandsskulden och det stora bytesbalansunderskottet i kombination med att utlandsbiståndet förväntas sjunka innebär att landrisken fortfarande är betydande. De mekanismer som reglerar entiteternas skuldtjänstöverföringar till staten behöver förstärkas.

3.2. Förbundsrepubliken Jugoslavien

Ett år efter de politiska omvälvningarna i Förbundsrepubliken Jugoslavien i slutet av 2000 verkar det som att myndigheterna på det hela taget kommit långt i ansträngningarna med att återupprätta makroekonomisk stabilitet, liberalisera växelkursen, priserna och utrikeshandeln och att med hjälp av IMF-stödda program förbättra marknadsaktörernas förtroende för landets ekonomiska politik. Landets reala BNP ökade med omkring 5,5 % år 2001 (vilket inbegriper en tillväxt på omkring 3,5 % i Montenegro). Penningpolitiken var fortsatt stram under hela 2001 och den 30-procentiga ökningen av det reala penningutbudet berodde främst på den jugoslaviska centralbankens köp på valutamarknaden. Inflationen sjönk avsevärt från 115 % vid utgången av 2000 till

omkring 40 % vid utgången av 2001 (i Montenegro uppgick den till 25 % 2001 och 22 % 2000) och den konsoliderade offentliga sektorns finanser (före bidrag) hade begränsats till 2,4 % av BNP, vilket skall jämföras med det ursprungliga programmålet på 6,1 %.

Betalningsbalansen uppvisade 2001 ett växande underskott i handelsbalansen, som uppskattas till omkring 3 000 miljoner US-dollar. Ett stort inflöde av betalningar från utlandet och intäkter från tjänstesektorn begränsade bytesbalansunderskottet till omkring 1 075 miljoner US-dollar före bidrag. Enligt myndigheternas preliminära beräkningar av betalningsbalansen för 2002 kommer bytesbalansunderskottet att uppgå till omkring 1 500 miljoner US-dollar (före bidrag), vilket återspeglar en ökning av skuldtjänstebetalningarna och av utlandsfinansierad projektrelaterad import. Landets valuta låg kvar på en stabil kurs på 30 jugoslaviska dinarer per tysk mark, samtidigt som bruttovalutareserven uppgick till omkring 1 300 miljoner US-dollar i januari 2002 (jämfört med 605 miljoner US-dollar i januari 2001).

Omläggningen av Förbundsrepubliken Jugoslaviens utlandsskuld som vid utgången av 2001 uppgick till omkring 12,2 miljarder US-dollar, vilket motsvarar 140 % av BNP, har gått avsevärt framåt. När det gäller den multilaterala skulden har landet betalat av alla förfallna skulder till IMF och Europeiska investeringsbanken (EIB) och har träffat ett skuldomläggningsavtal med Världsbanken. Överenskommelsen mellan Parisklubben och Förbundsrepubliken Jugoslaviens myndigheter måste också ses som ett viktigt bidrag till att öka den långsiktiga hållbarheten i landets utlandsskuld. Enligt denna överenskommelse skall nuvärdet av landets skulder till fordringsägarna i Parisklubben gradvis minskas med 66 % till 2005 (omkring 4,5 miljarder US-dollar) och återstående skuld läggas om på 22 år med en ränte- och amorteringsfri period på 6 år. Denna skuldlättnad är beroende av att Förbundsrepubliken Jugoslavien lyckas förhandla fram och sedan genomföra ett nytt treårigt avtal inom ramen för den utvidgade lånefaciliteten. Myndigheterna hoppas kunna träffa bilaterala avtal med fordringsägarna i Parisklubben i början av 2002 och försöker aktivt träffa ett liknande avtal med fordringsägarna i Londonklubben. Serbien och Montenegro har inte träffat någon politisk överenskommelse om hur den utestående utlandsskulden skall fördelas, med undantag för skulden till EIB och Världsbanken. Båda delrepublikerna har dock anslagit medel till skuldtjänstbetalningar i sina budgetar för 2002, anslag som båda betraktar som ordentligt tilltagna.

3.3. F.d. jugoslaviska republiken Makedonien

Till följd av den säkerhetspolitiska krisen det första halvåret 2001 sjönk BNP kraftigt med omkring 4,6 % det året. Det offentliga underskottet för 2001 uppskattas till omkring 6,7 % av BNP. Arbetslösheten uppgick till 29,5 % i slutet av 2001 och var således fortsatt hög, vilket återspeglar den låga produktionsnivån. Trots krisen upprätthölls en viss grad av makroekonomisk stabilitet. KPI-inflationen låg kvar på omkring 5,3 % under år 2001, vilket beror på en försiktig penningpolitik som grundas på växelkursens koppling till euron. Detta har gjort att landet klarat sig från att hamna i en inflationsspiral.

Krisen ledde till störningar i utrikeshandeln. Jämfört med 2000 var importminskningen (-348 miljoner US-dollar) större än exportminskningen (-161 miljoner US-dollar) och underskottet i handelsbalansen minskade således (-187 miljoner US-dollar). Bytesbalansunderskottet ökade däremot kraftigt till en nivå motsvarande 10,6 % av BNP. Valutareserven var betydande och uppgick till omkring 779 miljoner US-dollar vid årets

slut, vilket motsvarar 4,9 månaders export. Detta förklaras till stor del av de stora privatiseringsintäkterna från försäljningen av 51 % av teleoperatören i januari 2001.

Efter det att man sedan våren 2001 inte längre uppfyllde villkoren i det föregående IMF-programmet träffade myndigheterna i slutet av samma år ett nytt avtal med IMF om ett sexmånaders IMF-lätt program, där en makroekonomisk ram anges (som inleddes den 1 januari 2002). Myndigheterna har uppgett att de strävar efter att senare under 2002 ingå ett nytt avtal med IMF om extra finansiering.

Vid utgången av 2001 hade F.d. jugoslaviska republiken Makedonien en utlandsskuld som motsvarade 39 % av BNP och landet skötte sina betalningar av räntor och amorteringar. Totalt sett var landrisken fortfarande mycket hög under andra halvåret 2001. På det ekonomiska området innebär det IMF-ledda programmet att den finanspolitiska disciplinen stärks och programmet är ett första steg på vägen mot ett mer långtgående avtal. På det politiska området gjordes stora framsteg, till exempel det ramavtal som undertecknades den 13 augusti, som lade grunden för en fredlig lösning på krisen, antagandet av parlamentet av ändringar av konstitutionen den 16 november samt lagen om lokalt självstyre som antogs i januari 2002. Enligt de senaste uppgifterna verkar dock de etniska spänningarna finnas kvar och situationen är fortfarande bräcklig.

4. DE NYA OBEROENDE STATERNA

4.1. Armenien

Den armeniska ekonomin växte rekordartat under 2001 då en tillväxttakt på ungefär 9 % uppmättes (vilket var en ökning jämfört med 2000, då tillväxten uppgick till 6 %). Exporten ökade med 14 % medan importen var oförändrad i förhållande till föregående år. Å andra sidan steg detaljhandels omsättning med 13 %. Armenien är ganska isolerat från världsmarknaderna och därför har den nuvarande konjunkturnedgången inte påverkat landet.

Under 2001 ökade budgetinkomsterna eftersom skatteuppbörden förbättrades, men den positiva utvecklingen kunde inte bibehållas under hela året och det uppstod problem med budgetgenomförandet i slutet av 2001. Dessa förbättrade intäkter gjorde det möjligt för regeringen att i någon mån minska eftersläpningarna med pensionsutbetalningarna. Ingen betydande minskning av underskottet i de offentliga finanserna har noterats 2001 och det beräknas ha legat kvar på nästan 5 % av BNP. Under 2001 lättade man gradvis på penningpolitiken och konsumentprisinflationen steg från 0,4 % 2000 till 2,9 % 2001, vilket dock ligger under den planerade nivån på 3,5 %. Den armeniska valutan dram var ganska stabil 2001 och låg på 560 dram per US-dollar. Underskottet i bytesbalansen (däribland officiella transfereringar) minskade något under 2001 till 11 % av BNP (från 14 % av BNP 2000). Valutarenserv är fortfarande tillräcklig och täckte över 3 månaders import. Utlandsskulden uppgick till cirka 860 miljoner US-dollar (cirka 45 % av BNP) i början av 2001 och inga avgörande förändringar skedde under 2001. Armenien har förhandlat fram ett avtal med Ryssland om utbyte av skulder mot aktieinnehav när det gäller landets skuld på 94 miljoner US-dollar. Detta avtal kommer att träda i kraft 2002.

4.2. Vitryssland

BNP ökade med 3 % i reala termer under året fram till de första nio månaderna 2001. Trots fortsatt tillväxt i industrisektorn uppvisar Vitrysslands industriföretag allt fler tecken på svaghet, bland annat växande lager och sjunkande vinster. Inflationen har sjunkit avsevärt och växelkursen är relativt stabil.

Långfristiga program med låg trovärdighet är fortfarande det dominerande inslaget i den ekonomiska politiken. De penningpolitiskt ansvariga myndigheterna har lyckats få ned inflationen avsevärt och har förhindrat växelkursinstabilitet, men de fortsätter att ge lån till regeringen, vilket har gjort det möjligt att bygga upp en skuld bestående av försenade inhemska utgifter, så att det offentliga underskottet skall kunna hållas på en låg nivå. Även om de internationella finansinstituten gav sitt stöd till vissa ekonomisk-politiska åtgärder som nyligen vidtogs har de inte antytt att några mer varaktiga låneprogram står för dörren.

Exporten har gått dåligt sedan första kvartalet 2001. Exporten till Ryssland har till exempel sjunkit jämfört med samma period föregående år medan exporten till icke-OSS-länder endast vuxit något. Vitryssland kommer antagligen inte att kunna väga upp exportminskningarna till landets traditionella exportmarknader genom att höja sin export till andra marknader. För att det lyckas med det skulle vitryska produkter behöva bli attraktivare och marknadsföras bättre i Västeuropa och chansen att landet attraherar de investeringar som skulle krävas för att klara av det är mycket liten. Importneddragningar och importsubstitutionsprogram gör det för närvarande möjligt att ha en positiv handelsbalans, men landet kommer på lång sikt inte att kunna hålla tillbaka den växande importefterfrågan. Bytesbalansunderskottet kommer således med största sannolikhet att öka betydligt på medellång sikt. Eftersom utlandsskulden är relativt låg (mindre än 10 % av BNP) är dock inte återbetalningen av dessa skulder i den omedelbara farozonen.

4.3. Georgien

Den ekonomiska tillväxten tog fart 2001 då BNP ökade med 4,5 % i reala termer (1,9 % 2000). Detta var främst tack vare jordbruket, som återhämtade sig efter föregående års torka. Industriproduktionen sjönk däremot med 1 %.

Underskottet i de offentliga finanserna har minskat kraftigt (från 7 % av BNP 1999 till 4 % 2000 och 2 % första halvåret 2001). Eftersom man lyckats dåligt med att öka intäkterna har den finanspolitiska konsolideringen åstadkommit genom fortsatt återhållsamhet med utgifterna. Till följd av detta kunde inte regeringen minska eftersläpningarna i utbetalningen av de sociala utgifterna som planerat. Den offentliga sektorns totala intäkter ökade något till omkring 14,5 % av BNP, vilket fortfarande är en av de lägsta intäktskvoterna i regionen.

De penningpolitiskt ansvariga myndigheterna angav ånyo att deras mål var att hålla inflationen på en låg nivå. Konsumentprisinflationen uppgick till 3,4 % vid årets utgång (4,6 % vid utgången av 2000), vilket var något lägre än väntat. Larins nominella växelkurs sjönk med ungefär 7 % under 2001. Växelkursen sjönk först i samband med den finansiella krisen i Turkiet och sedan till följd av avskedandet av regeringen i november 2001. Vid årets slut låg larins växelkurs på omkring 2,15 lari per US-dollar. Bytesbalansunderskottet försämrades ytterligare något under 2001, efter att ha uppmätts

till 5,5 % av BNP år 2000, inklusive officiella transfereringar. De utländska direktinvesteringarna har sjunkit efter att ha ökat under år 2000 och någon omedelbar vändning i den nuvarande negativa trenden väntas inte inträffa under 2002, eftersom investeringsklimatet i stort fortfarande är ogynnsamt. Valutarens ökning, men är fortfarande låg ur importsynpunkt (täckar mindre än 1,5 månaders import). Georgiens utlandsskuld uppgick till nästan 1,7 miljarder US-dollar vid årets utgång (vilket motsvarar ungefär 52 % av BNP). De bilaterala diskussionerna med fordringsägarna fortsatte efter det att avtalet med Parisklubben ingåtts i mars 2001. Alla bilaterala diskussioner bör kunna avslutas i början av 2002, även med Turkmenistan, som är den största fordringsägaren utanför Parisklubben.

4.4. Moldavien

Moldaviens reala BNP-tillväxt förväntas ligga kvar på den relativt höga nivå kring 4–5 % som registrerades 2001, men den kommer att dämpas av den låga reformtakten och av att landet har en odiversifierad ekonomi. Relativt låg inflation och en måttlig depreciering av valutan kommer att förhindra ytterligare real appreciering. Bytesbalansunderskottet kommer att ligga kvar på den höga nivån 5–7 % av BNP. Sedan fjärde kvartalet 2001 har man lättat betydligt på finanspolitiken.

Landets utlandsskuld har vuxit lavinartat under de senaste åtta åren. Den uppgår nu till 1,5 miljarder US-dollar, vilket motsvarar 120 % av BNP. Endast 9 % av dessa upplånade medel har investerats i ekonomin. Resten har gått till att täcka underskotten i de offentliga finanserna och betalningsbalansen.

Under 2001 uppgick Moldaviens skuldtjänstbetalningar till 110 miljoner US-dollar, vilket motsvarar en tredjedel av de offentliga intäkterna. Regeringen kommer att tvingas ansöka om ytterligare skuldomläggning, särskilt som skuldtjänstbetalningarna kommer att nå en topp under 2002, då 200 miljoner US-dollar förfaller till betalning. IMF, Världsbanken, det ryska gasmonopolföretaget Gazprom och långivarna inom Parisklubben står för 20 % vardera av skulden medan ett antal multilaterala och mindre bilaterala fordringsägare står för resten. Denna struktur på skulden förhindrar en snabb och omfattande omläggning. Redan under 2001 var det svårt att sköta betalningarna. Moldavien fick anstränga sig hårt för att klara av en Eurobondbetalning på 3,7 miljoner US-dollar i juni. Parlamentet har även tvingat centralbanken att bevilja en kreditlinje på 30 miljoner US-dollar för återbetalning av utlandsskulden. Detta har lett till allt mer negativa omdömen från utländska bedömare. Ratinginstitutet Moody's sänkte landets rating avseende utlandsskulden till Caa1 och dess rating avseende insatta bankmedel till Caa2, medan Fitch uppgav att sannolikheten att den Eurobondbetalning på 75 miljoner US-dollar som förfaller i juni 2002 kan betalas i sin helhet är minimal.

Moldaviens myndigheter anhöll om att få träffa fordringsägarna i Parisklubben i mars 2002 i hopp om att kunna få till stånd en skuldomläggning. Detta kräver dock att landet åter kommer igång med sitt IMF-program, vilket är beroende av att villkoren i Moldaviens skuld till Gazprom omförhandlas och i synnerhet att den tidigare beviljade statliga garantin upphör.

4.5. Tadzjikistan

Den reala BNP:n beräknas ha ökat med 6 % 2001 (8,3 % 2000). Den ekonomiska tillväxten har gradvis spridits till flera andra sektorer i ekonomin utanför de dominerande bomulls- och aluminiumsektorerna (t. ex. livsmedelsförädling, skogsbruk och byggnadsmaterial). Aluminiumproduktionen fortsatte sin trendmässiga ökning och bomullsskörden var också god, men sjunkande världsmarknadspriser för båda dessa produkter dämpade resultatet. Effekten av den svåra torka som drabbade regionen 2000–2001 märks fortfarande. Spannmålsskörden påverkades fortfarande av torkan, som även drabbade vattenkraftverken, vilket ledde till att nettoimporten av elektricitet ökade.

Underskottet i de offentliga finanserna beräknas uppgå till omkring 0,5 % av BNP för 2001 (ungefär samma nivå som 2000). Försämringen av bytesförhållandet, torkan och de ytterligare säkerhetsutgifterna (med anledning av situationen i grannlandet Afghanistan) ledde till att trycket på budgeten ökade under året.

Bytesbalansunderskottet beräknas ha ökat med ungefär 7 % av BNP 2001 (att jämföras med ett underskott på 6,3 % år 2000). Gränshandeln påverkades av ökade problem i gränstrakterna. Aluminium och bomull står fortfarande för upp till 65 % av alla exportintäkter och handelsbalansen är därför mycket känslig för fluktuationer i världsmarknadspriserna på dessa råvaror.

Sedan penningpolitiken stramats åt sjönk inflationen snabbt under 2001 och uppgick till ungefär 10 % under årets första nio månader (att jämföras med ett genomsnitt på 33 % 2000). Den tadzjikiska somonin stabiliserades under 2001 efter att inledningsvis ha sjunkit efter det att den infördes i oktober 2000. Tadzjikistans utlandsskuld låg kvar på ungefär 1,3 miljarder US-dollar under 2001 (beräknas motsvara 116 % av BNP). Förhållandet mellan utlandsskuldens nuvärde och de offentliga intäkterna motsvarade ungefär 400 procent år 2001. Centralbankens bruttovalutareserv täcker knappt 2½ månaders import.

4.6. Ukraina

Trots avmattningen i världsekonomin var Ukrainas BNP 9 % större i reala termer under de första elva månaderna 2001 jämfört med samma period 2000. På utbudssidan har tillväxten främjats av att både industri- och jordbruksproduktionen ökat, där den senare gynnats av ytterligare en exceptionellt stor spannmålsskörd. På efterfrågesidan är de viktigaste faktorerna konsumtion och investeringar. Tillväxten visar dock vissa tecken på att avta till följd av lägre efterfrågan från Ryssland och andra viktiga handelspartner. Under 2002 väntas BNP-tillväxten sjunka till omkring 5 % till följd av den negativa effekten på exporten av att den reala växelkursen apprecierat och den låga sannolikheten att de två senaste årens gynnsamma väderförhållanden kommer att hålla i sig.

Trots att den ekonomiska aktiviteten ökat har inflationen trendmässigt sjunkit. I november 2001 nådde den årliga konsumentprisinflationen sin lägsta nivå sedan landet blev oberoende och uppmättes till 4,5 %, att jämföras med den topp på 32 % som registrerades i juli 2000. Minskningen av inflationen är resultatet av flera faktorer, bland annat en måttlig nominell appreciering av hryvnian, en försiktig finanspolitik, de goda skördarna 2000 och 2001 och lägre oljepriser. Højningarna av reallönerna och pensionerna och den snabba ökningen av penningmängden förväntas dock leda till att

inflationen ökar igen under 2002. I december 2001 lättades det ytterligare på penningpolitiken när centralbanken sänkte sin refinansieringsränta från 15 % till 12,5 %, vilket är den sjätte minskningen under 2001 (den uppgick till 27 % vid utgången av år 2000).

Underskottet i de konsoliderade offentliga finanserna uppgick till 1,5 % av BNP 2001. Enligt 2002 års budget förväntas det offentliga underskottet bli 1,8 % av BNP, vilket uppfyller IMF:s krav, men då beaktas varken behovet av att bli av med eftersläpningarna när det gäller momsåterbetalningarna eller kostnaderna för parlamentets beslut att återinföra olika förmåner för särskilda grupper av befolkningen för boende, transporter och kommunala tjänster.

Takten i strukturreformerna mattades av märkbart under andra halvåret 2001, särskilt när det gäller privatiseringsprocessen. Vissa hoppningivande åtgärder har dock vidtagits som indragningen av Banka Ukrainas (en insolvent statsägd bank) oktroj, antagandet av ett nytt fastighetsregister och förbättringen av avgiftsuppbörden inom energisektorn.

Att överskottet i bytesbalansen minskar kan förklaras av en hög inhemsk efterfrågan som medför en kraftigt ökad import, en avtagande exporttillväxt till följd av en svagare utländsk efterfrågan och en stigande real växelkurs. Överskottet beräknas ha sjunkit från 4,7 % av BNP 2000 till omkring 3 % av BNP förra året och det beräknas sjunka ytterligare till omkring 1½ % av BNP i år. Även om bytesbalansen fortfarande uppvisar överskott är betalningsbalansen fortfarande sårbar. Ukraina förlorade tillträdet till den internationella obligationsmarknaden i efterdyningarna av den ryska krisen 1998 och inflödet av utländska direktinvesteringar är fortfarande nedslående. Med dessa förutsättningar har de officiella valutareserverna förblivit låga (ungefär 2,9 miljarder US-dollar, vilket motsvarar 7,5 veckors import, i slutet av juni 2001), även om de har visat en lätt uppåtgående tendens sedan mars 2000. Parisklubben beviljade en omläggning av Ukrainas skulder i juli förra året. IMF reaktiverade den utvidgade finansieringsfaciliteten hösten 2001, men meningsskiljaktigheter om budgeten har försenat slutförandet av den sjunde granskningen av programmet, enligt den ursprungliga planen planerad till januari 2002. Landets utlandsskuld motsvarande ungefär 30 % av BNP vid utgången av 2001.

5. ANDRA ICKE-MEDLEMSLÄNDER

5.1. Algeriet

Den svaga tillväxten 2001 berodde på att den icke-oljeproducerande delen av ekonomin utvecklades dåligt, vilket föranledde regeringen att dra igång ett program för perioden 2001–2004 som syftar till att få fart på ekonomin genom att stimulera efterfrågan och arbetsintensiv verksamhet, rusta upp den offentliga infrastrukturen och utveckla humankapitalet. Åtgärdsprogrammet i dess helhet motsvarar ungefär 13 % av BNP och kommer att genomföras under 4 år och kommer att leda till tillfälligt högre tillväxt. 2001 ökade BNP med ungefär 3 % i reala termer. Prisutvecklingen var fortsatt dämpad med en KPI-ökning på 3,4 % och de offentliga finanserna fortsatte att uppvisa överskott under 2001 (4 % av BNP) tack vare höga intäkter från oljesektorn, trots ökade utgifter för stimulanspaketet under andra halvåret.

Fluktuationer i olje- och gaspriserna fortsätter att kraftigt påverka bytesbalansen till följd av olje- och gassektorns storlek (>95 % av exporten, 30 % av BNP). Bytesbalansen var stark under 2001 tack vare att oljepriset i genomsnitt uppgick till 24 US-dollar per fat, trots att priset sjönk efter den 11 september. Överskottet i bytesbalansen uppgick till 8,6 % av BNP 2001, vilket kan jämföras med 17 % av BNP 2000. Detta ledde till att valutareserven vid årets utgång uppgick till 18 miljarder US-dollar, vilket motsvarar 17 månaders import.

Skuldkvoten sjönk och uppgick vid utgången av 2001 till 40 % av BNP, att jämföras med 48 % 2000. Skuldtjänstkvoten försämrades dock till 26 % 2001 till följd av lägre export. Myndigheterna har uttalat sin avsikt att föra en försiktig skuldpolitik och att förlänga löptiden på utestående skuld.

Under de två sista månaderna 2001 påverkades Algeriet negativt av naturkatastrofer (översvämningar) och tilltagande inre oroligheter. När det gäller den finansiella sårbarheten och riskutvecklingen kommer oljemarknaden att fortsätta att ha störst effekt. Sedan den 11 september har händelseutvecklingen varit ogynnsam. Oljepriserna har trendmässigt sjunkit och har inte stigit igen som många hade förväntat sig. Även om de överenskomna produktionsneddragningarna genomförs kommer den globala efterfrågan att förbli svag och priserna kan komma att sjunka. Detta kommer att drabba de offentliga finanserna och bytesbalansen, även om oljestabiliseringsfonden bör bidra till att mildra effekten. Eftersom landet fört en sund politik den senaste tiden står dock den algeriska ekonomin bättre rustad för att klara av externa chocker, t. ex. lägre oljepriser.

Förkortningar

DM	Tyska mark
EC	Europeiska gemenskapen
EFF	Utvidgad finansieringsfacilitet
EIB	Europeiska investeringsbanken
EU	Europeiska unionen
EUR	Euro
FDI	Utländska direktinvesteringar
BNP	Bruttonationalprodukt
IMF	Internationella valutafonden
SBA	Standby-avtal
US\$	US-dollar

BILAGA

1. RISKER SOM TÄCKS GENOM GEMENSKAPENS BUDGET

1.1. FÖRKLARINGAR TILL TABELL 1-3

I tabell 1-3 ges en överblick över de utestående garanterade lånebeloppen och de årliga amorteringar och räntor på upp- och utlåningsoperationer som innebär risker för gemenskapens budget. Dessa siffror motsvarar de största möjliga riskerna som kan belasta gemenskapen och skall således inte tolkas som belopp som faktiskt kommer att belasta gemenskapsbudgeten. Vad avser tabell 3 är det inte ens säkert att alla de utbetalningar som redovisas kommer att göras.

1.1.1. Högsta möjliga belopp i beviljade lån (tabell 1)

Det högsta möjliga beloppet beviljade lån definieras såsom summan av de lånetak som fastställts för varje låneoperation genom beslut av rådet.

För att få en fullständig bild av den risk som belastar gemenskapens budget, måste man även beakta följande faktorer, som påverkar risken:

- En faktor som höjer riskbeloppet: de räntor som är kopplade till lånen måste läggas till det högsta beviljade lånebeloppet (lånetaket).
- Riskbeloppet minskar
 - genom att gemenskapen endast garanterar EIB-lånen till länder i Medelhavsområdet till 75 %,
 - genom att gemenskapen endast garanterar EIB-lånen till 70 % inom ramen för de lån till vissa tredjeländer som beviljats genom rådets beslut av den 14 april 1997, och genom att risken delas mellan gemenskapen och EIB, eftersom garantin i vissa fall endast täcker politiska risker,
 - genom att gemenskapen endast garanterar EIB-lånen till 65% inom ramen för de lån till vissa tredjeländer som beviljats genom rådets beslut av 22 december 1999, och genom att risken delas mellan gemenskapen och EIB, eftersom garantin i vissa fall endast täcker politiska risker,
 - genom att det redan skett återbetalningar, eftersom det här (utom vad gäller betalningsbalanslån till medlemsstaterna) rör sig om högsta beviljade lånebelopp, och inte om beviljade utestående belopp, och
 - på grund av att de belopp som beviljas inte nödvändigtvis utnyttjas i sin helhet.

1.1.2. Utestående upp- och utlånade belopp (tabell 1)

Det utestående beloppet definieras såsom den del av de utbetalade beloppen som vid ett givet datum ännu inte har återbetalats.

Till skillnad från den storhet som beskrivs under den föregående punkten omfattar alltså det utestående beloppet inte de belopp som ännu inte betalats ut eller de som redan betalats tillbaka. Den anger alltså vilka belopp som är "i arbete" vid en viss tidpunkt.

1.1.3. Riskbeloppet år för år (tabellerna 2 och 3)

Detta belopp utgörs av summan av de amorteringar och räntor som förfaller till betalning under ett visst budgetår.

Beloppet beräknas utifrån ett av följande underlag:

- a) Endast de lån som betalats ut (tabell 2) varför det kapital som ska återbetalas motsvarar det utestående beloppet.
- b) De lån som betalats ut plus de lån om vilka beslut fattats men som ännu inte betalats ut, plus de lån som föreslagits av kommissionen men om vilka ännu inget beslut fattats (tabell 3).

I det fallet motsvaras det lånebelopp som skall återbetalas av summan av de tak som fastställts i besluten om lån plus de lånebelopp som kommissionen föreslagit, men där beslut ännu inte fattats.

1.2. Tabeller över lånetransaktioner som garanteras genom budgeten

Tabell 5a, 5b(1), 5b(2) och 6.

TABELL 5a

Lån till medlemsstaterna

Utvecklingen under halvåret av de utestående beloppen till medlemsstaterna

i milj. euro

LAND	Referens till beslutet	Datum för beslut	Lånens löptid (år)	Låne-situation - avslutade (a) - delvis utbetalda (b) - helt utbetalda (c) - ännu inte utbetalda (d)	Beviljade belopp	Utestående belopp per 1.7.01	Transaktioner under sexmånadersperioden		Utestående belopp per 31.12.01
							Utbetalda belopp	Återbetalda belopp	
ITALIEN	93/67/EEG	18.01.93			8.000,00	0,00		0,00	0,00
			6	(c)	2.000,00				
			6	(c)	2.000,00				
			-	(d)	2.000,00				
EURATOM	77/270-271/Euratom	29.03.77			4.000,00	40,00	0,00	0,00	40,00
			(3)	(c)	500,00				
				(c)	500,00				
				(c)	1.000,00				
				(b)(4)	1.000,00				
				(d)(4)	1.000,00				
GNI	78/870/EEG	16.10.78			6.830,00	89,10		83,50	18,90
			(3)	(c)	1.000,00				
				(c)	1.000,00				
				(c)	80,00				
				(c)	1.000,00				
				(c)	3.000,00				
				(c)	750,00				
				(c)					
TOTALT					18.830,00	129,10	0,00	83,50	58,90 ⁽⁵⁾

(1) Exceptionellt bistånd till återuppbyggnad av de områden som drabbades av jordbävningen i Italien 1980.

(2) Exceptionellt bistånd till återuppbyggnad av de områden som drabbades av jordbävningen i Grekland 1981.

(3) Långfristiga lån, för vilka förfallodagarna är beroende av datum för utbetalningarna.

(4) Rådet beslutade genom beslut 94/179/Euratom av den 21 mars 1994 att utsträcka området för Euratom-lånen till att gälla finansiering av projekt i vissa länder utanför gemenskapen

(5) Avvikelsen beror på växelkursvariationerna mellan övriga valutor och euro.

TABELL 5b (1)

Ekonomiskt stöd till länder utanför gemenskapen
Utvecklingen under halvåret av de utestående beloppen, uppdelade efter mottagarländer och trancher

LAND	Referens till besluten	Datum för beslut	Lånens löptid (år)	Förfallo- datum	Låne- situation - avslutade (a) - delvis utbetalda (b) - helt utbetalda (c) - ännu inte utbetalda (d)	Beslutade belopp	Utestående belopp per 1.7.01	i milj. Euro		Utestående belopp per 31.12.01
								Transaktioner som genomförts under sexmånadersperioden		
								Utbetalda belopp	Återbetalda belopp	
BULGARIEN II	92/511/EEG	19.10.92				110,00				
Tranche 1			7	07.12.2001	(c)	70,00	70,00		70,00	0,00
Tranche 2			7	29.08.2003	(c)	40,00	40,00			40,00
BULGARIEN III	97/472/EG	22.07.97				250,00				
Tranche 1			10	10.02.2008	(c)	125,00	125,00			125,00
Tranche 2			10	22.12.2008	(c)	125,00	125,00			125,00
BULGARIEN IV	99/731/EG	08.11.99				100,00				
Tranche 1			10	21.12.2009	(c)	40,00	40,00			40,00
Tranche 2			-	-	(c)	60,00	60,00			60,00
RUMÄNIEN II	92/551/EEG	27.11.92	7	26.02.2000	(a)	80,00				0,00
RUMÄNIEN III	94/369/EG	20.06.94				125,00				
Tranche 1			7	20.11.2002	(c)	55,00	55,00			55,00
Tranche 2			7	20.11.2004	(c)	70,00	70,00			70,00
RUMÄNIEN IV	99/732/EG	08.11.99				200,00				
Tranche 1			10	29.06.2010	(c)	100,00	100,00			100,00
Tranche 2			-	-	(d)	100,00	0,00			0,00
BALTISKA STATERNA	92/542/EEG	23.11.92				220,00				
ESTLAND						40,00				
Tranche 1			7	31.03.2000	(a)	20,00	0,00			0,00
Tranche 2			-	-	(d)	20,00	0,00			0,00
LETTLAND						80,00				
Tranche 1			7	31.03.2000	(a)	40,00	0,00			0,00
Tranche 2			-	-	(d)	40,00	0,00			0,00
LITAUEN						100,00				
Tranche 1			7	27.07.2000	(a)	50,00	0,00			0,00
Tranche 2			7	16.08.2002	(b)	50,00	25,00			25,00
F.D. JUG. REP. MAKEDONIEN I	97/471/EG	22.07.97				40,00				
Tranche 1			15	27.09.2012	(c)	25,00	25,00			25,00
Tranche 2			15	13.02.2008	(c)	15,00	15,00			15,00
F.D. JUG. REP. MAKEDONIEN II	99/733/EG					50,00				
Tranche 1					(c)	10,00	10,00			10,00
Tranche 2					(d)	40,00	0,00			0,00

TABELL 5b (2)

Ekonomiskt stöd till länder utanför gemenskapen
Utvecklingen under halvåret av de utestående beloppen, uppdelade etter mottagariander och trancher

i milj. euro

LAND	Referens till beslut	Datum för beslut	Lånens löptid (år)	Förfallo-datum	Låne-situation - avslutade (a) - delvis utbetalda (b) - helt utbetalda (c) - ännu inte utbetalda (d)	Beslutade belopp	Utestående belopp per 1.7.01	Transaktioner som genomförts under sexmånadersperioden		Utestående belopp per 31.12.01
								Utbetalda belopp	Återbetalda belopp	
BOSNIEN	99/325/EG	10.05.99				20,00				
Tranche 1			15	22.12.2014	(c)	10,00	10,00			10,00
Tranche 2			-	-	(c)	10,00	10,00			10,00
MOLDAVIEN I	94/346/EG	13.06.94				45,00				
Tranche 1			10	07.12.2004	(c)	25,00	20,00		5,00	15,00
Tranche 2			10	08.08.2005	(c)	20,00	20,00		4,00	16,00
MOLDAVIEN II	96/242/EG	25.03.96	10	30.10.2006	(c)	15,00	15,00			15,00
UKRAINA I	94/940/EG	22.12.94	10	28.12.2005	(c)	85,00	85,00		17,00	68,00
UKRAINA II	95/442/EG	23.10.95				200,00				
Tranche 1/2			10	29.08.2006	(c)	50,00	50,00			50,00
Tranche 1/2			10	30.10.2006	(c)	50,00	50,00			50,00
Tranche 2			10	30.10.2008	(c)	100,00	100,00			100,00
UKRAINA III	98/592/EG	15.10.98				150,00				
Tranche 1			10	30.07.2009	(c)	58,00	58,00			58,00
Tranche 2			-	-	(d)	92,00	0,00			0,00
VITRYSSLAND	95/132/EG	10.04.95				55,00				
Tranche 1			10	28.12.2005	(c)	30,00	30,00		6,00	24,00
Tranche 2			-	-	(d)	25,00	0,00			0,00
ALGERIET I	91/510/EEG	23.09.91				400,00				
Tranche 1			5	15.12.1997	(a)	250,00	0,00			0,00
Tranche 2			7	17.08.2001	(c)	150,00	150,00		150,00	0,00
ALGERIET II	94/938/EG	22.12.94				200,00				
Tranche 1			7	27.11.2002	(c)	100,00	100,00			100,00
Tranche 2			-	-	(d)	100,00	0,00			0,00
GEORGIEN	97/787/EG	17.11.97	15	24.07.2013	(c)	110,00	100,00			100,00
ARMENIEN	97/787/EG	17.11.97	15	30.12.2013	(c)	28,00	23,00			23,00
TID. RYSKA REPUBLIKERNA	91/658/EEG	16.12.91	3	28.09.1997	-	1.250,00	0,00			0,00
TADZJIKISTAN	2000/244/EG	20.03.00	15	30.03.2016	(b)	75,00	60,00			60,00
FÖRBUNDSREPUBLIKEN JUGOSLAVIEN	2001/549/EG	16.07.01	15	17.10.2016	(c)	225,00	0,00	225,00		225,00
TOTALT						4.253,00	1.641,00	225,00	252,00	1.614,00

TABELL 6
LÅNEGARANTIER TILL EIB

i milj. Euro

GEOGRAFISKT OMRÅDE	Referens till beslut	Datum för beslut	Garanti-täckning	Datum för borgensavtalen	Beslutade belopp	Undertecknade lån		Utestående belopp	
						per 1.7.01	under sexmånaders-perioden	per 1.7.01	per 31.12.01
MED. Finansiella protokoll(1)	R/1762/92/EEG	8.03.77	75 % (2)	30.10.78/10.11.78	6062	5629	0	2429	2228
MED. Horisontellt samarbete		29.06.92	75 % (2)	09.11.92/18.11.92	1800	1768	0	1625	1563
TOTAL MED.					7862	7397 (3)	0	4054	3791 (*)
Central- och Östeuropa I	90/62/EEG(4)	12.02.90	100%	24.04.90/14.05.90	1000	912	0	654	583
	91/252/EEG(5)	14.05.91	100%	19.01.93/04.02.93	700	498	0	340	324
Central- och Östeuropa II	93/696/EG(6)	13.12.93	100%	22.07.94/12.08.94	3000	2792	0	2349	2256
Asien, Latinamerika I	93/115/EEG	15.02.93	100%	04.11.93/17.11.93	750	621	0	529	495
Asien, Latinamerika II	96/723/EG	12.12.96	100%	18.03.97/26.03.97	153	153	0	153	95
Asien, Latinamerika II	96/723/EG	12.12.96	70%	21.10.97	122	122	0	118	135
Sydafrika	95/207/EG	01.06.95	100%	04.10.95/16.10.95	300	300	0	285	214
Nya mandat	97/256/EG(7)	14.04.97	70%	25.07.97/29.07.97	7105	7009	0	4118	4379
F.d. jug. rep. Makedonien	98/348/EG	19.05.98	70%	29.07.98/07.08.98	150	150	0	53	61
Bosnien	98/729/EG	14.12.98	70%	16.06.99/22.06.99	100	100	0	0	4
Turkiet	99/786/EG	29.11.99	65%	18.04.00/23.05.00	600	375	75	165	319
Mandat för 2000-2007	2000/24/EG(8)	22.12.99	65%	19.07.00/24.07.00	19460	3167	1861	453	1114
Ryska Östersjöområdet	2001/777/EG(9)	06.11.01	100%		100	0	0	0	0
TOTALT					41402	23597	1936	13271	13770

(1) Varav 1 500 miljoner euro till Spanien, Grekland och Portugal

(2) Övergripande garanti på 75 % av samtliga tillskjutna medel för de lånetransaktioner som avses i ett borgensavtal mellan gemenskapen och EIB av 30.10.78 och 10.11.78. Vidare täcks genom en exceptionell garanti 100 % av de medel som tilldelats ett brådsökande stöd till Portugal i enlighet med rådets beslut av den 7 oktober 1975.

(3) Den del som garanteras av gemenskapen uppgår 5 497 miljoner euro, vara 141,5 miljoner euro till Portugal garanteras till 100 % .

(4) Stödmottagande tredjeländer: Polen, Ungern.

(5) Stödmottagande tredjeländer: Tjeckien, Slovakien, Bulgarien, Rumänien.

(6) Stödmottagande tredjeländer: Polen, Ungern, Tjeckien, Slovakien, Bulgarien, Rumänien, Baltiska staterna och Albanien.

(7) Stödmottagande tredjeländer: Central- och Östereuropa, Medelhavsområdet, Asien och Latinamerika, Sydafrika.

(8) Stödmottagande tredjeländer: Central- och Östeuropa, Medelhavsområdet, Asien och Latinamerika, Sydafrika.

(9) Särskilda belopp som lånas ut till vissa miljöprojekt i det ryska Östersjöområdet enligt den norra dimensionen.

(*) Det utestående beloppet har ökat med 12,0 miljoner euro för ej betalda, men förfallna skuldbelopp per 31.12.01.

1.3. Förväntade utanordnanden och utbetalningar av EIB-lån

De siffror som ligger till grund för beräkningen i tabell 3 kommer från EIB (EIB-lån till tredje land ur EIB:s egna medel).

Förväntade utanordnanden

Per 31 december 2001 var fortfarande totalt 14 433 miljoner euro inte utanordnade under det nya mandatet för EIB-lån (2000-2007), vilket antogs av rådet den 22 december 1999:

(miljoner euro)

Medelhavet	4 969
Central- och Östeuropa	7 300
Latinamerika och Asien	1 541
F.d. jugoslaviska republiken Makedonien	623

Förväntade utbetalningar

Vad gäller utbetalningen av återstående lånemedel har följande antagande gjorts: året för utanordnandet: 0 %, andra året: 10 %, tredje till femte året: 25 % per år, sjätte året: 15 %.

Per 31 december 2001 återstod att utbetala 3 914 miljoner euro mot lån som beviljats under det nya mandatet för EIB-lån (2000-2007) vilket antogs av rådet den 22 december 1999:

Detta belopp fördelar sig enligt följande:⁶

(miljoner euro)

Medelhavsområdet	1 786
Central- och Östeuropa	1 622
Latinamerika och Asien	306
Sydafrika	200

1.4. Förfarande vid utbetalning av garantier

1.4.1 Upp- och utlåningstransaktioner

Gemenskapen lånar upp medel på finansmarknaden för att sedan återutlåna dessa medel på samma räntevillkor och löptid till medlemsstaterna (betalningsbalans), tredjeländer (ekonomiskt stöd på medellång sikt) och företag (GNI-lån, Euratomlån).

Återbetalningen av dessa lån skall täcka återbetalningen av de lån som gemenskapen har tagit upp. Om låntagaren inte betalar i tid skall kommissionen återbetala lånet på det fastställda datumet med egna medel.

⁶ Enligt antagandet om en utbetalningstakt på 25 % under fyra år, med en genomsnittlig löptid på femton år och med tre betalningsfria år.

De medel som krävs för att betala budgetgarantin när den som tagit ett lån från gemenskapen inte har återbetalat i tid skall anskaffas på följande sätt:

- a) Genom provisoriskt utnyttjande av likvida medel enligt artikel 12 i rådets förordning (EG, Euratom) nr 1150/2000 av den 22 maj 2000 om genomförande av beslut 94/728/EG, Euratom om systemet för gemenskapernas egna medel. Denna metod har upprättats för att gemenskapen omedelbart på den fastställda förfallodagen skall kunna återbetala lån om låntagaren inte betalar i tid.
- b) Om förseningen av återbetalningen har bekräftats tre månader efter förfallodagen, skall kommissionen vända sig till garantifonden för att möta den konstaterade bristen. Detta har till syfte att återställa kommissionens likviditet.
- c) Genom överföringsförfarandet kan de nödvändiga anslagen för att täcka den konstaterade bristen föras in under budgetposten för garantier. Varje disponibelt utrymme i reserven för garantier skall användas i första hand. Denna metod skall tillämpas när garantifondens disponibla medel är otillräckliga. För att metoden skall få tillämpas måste budgetmyndigheten först ha gett sitt godkännande.
- d) Genom återanvändning av belopp som tidigare återvunnits från låntagare som brustit i återbetalning och för vilka gemenskapsgarantin har trätt i funktion. Denna metod gör det i praktiken möjligt att betala snabbt, givetvis under förutsättning att återvinna medel finns disponibla.

1.4.2. Garantier avseende tredje land

Gemenskapens lånegaranti gäller i fråga om tredje land för lån som beviljats av finansiella institutioner såsom Europeiska investeringsbanken (EIB). När EIB har konstaterat att en låntagare vars lån är garanterat inte har återbetalat på den utsatta förfallodagen, begär banken att gemenskapen betalar skuldbeloppet enligt garantiavtalen. Garantin skall betalas senast tre månader efter det att en begäran från EIB inkommit till gemenskapen. EIB skall förvalta lånet med all den noggrannhet som krävs enligt bankpraxis och skall återkräva de medel som inte återbetalats sedan garantin trätt i funktion.

Sedan förordningen om upprättandet av en garantifond för åtgärder avseende tredje land trädde i kraft, föreskrivs enligt bestämmelserna i konventionen mellan gemenskapen och EIB om förvaltningen av fonden att kommissionen på grundval av EIB:s begäran om aktivering av garantin vid en konstaterad bristande återbetalning skall bevilja att banken inom tre månader tar ut de medel som fattas från garantifondens konto.

Om fondens medel är otillräckliga aktiveras garantin genom samma förfarande som för upplånings- och utlåningstransaktioner.

Ett tillämpningsavtal ingicks den 20 och 22 januari 1999 mellan gemenskapen och EIB beträffande förfarandet för betalning och återbetalning inom ramen för gemenskapsgarantierna till EIB.

2. METODBESKRIVNING FÖR ANALYS AV UNIONENS BERÄKNADE UTLÅNINGSKAPACITET GENTEMOT TREDJE LAND UNDER PERIODEN 1999-2001 MED UTGÅNGSPUNKT I GARANTIFONDSSYSTEMET (TABELL 4)

2.1. Reserv för garantier avseende lån till tredje land

I överensstämmelse med Europeiska rådets slutsatser i Edinburgh enades institutionerna om att Europeiska gemenskapernas allmänna budget, i enlighet med rådets beslut om budgetdisciplin och avtalet mellan institutionerna av den 29 oktober 1993, bör innehålla en reserv för lån och garantier för lån till tredje land. Denna reserv är avsedd att möta garantifondens behov av medel och i förekommande fall garantiansökningar som överstiger fondens disponibla medel, så att dessa kan föras upp i budgeten.

Reservens garantibelopp är det belopp som avsatts i budgetplanen 2000-2006, dvs. 200 miljoner euro i 1999 års penningvärde. Reservens belopp uppgick till 203 miljoner euro år 2000 och kommer att vara 208 miljoner euro år 2001.

Villkoren för inbetalningar till samt utnyttjande och finansiering av garantireserven fastställs genom följande beslut:

- Rådets beslut nr 94/729/EG av den 31 oktober 1994 om budgetdisciplin.
- Rådets förordning (EKSG, EG, Euratom) nr 2730/94 av den 31 oktober 1994 om ändring av budgetförordningen av den 21 december 1977 för Europeiska gemenskapernas allmänna budget.
- Rådets beslut nr 94/728/EG av den 31 oktober 1994 om systemet för gemenskapernas egna medel.

2.2. Beräkningsunderlag för inbetalningar till garantifonden

Underlaget för inbetalningar till fonden beräknas genom tillämpning av gällande garantinivåer (65 %, 70 %, 75 % eller 100 %)

- på lånegarantier som beviljats av rådet och för lånegarantier som föreslagits eller är under förberedelse av kommissionen, på grundval av uppskattade belopp för utanordnande av lån i finansieringsöversikterna (EIB-lån, Euratomlån), och
- på lånebelopp som beviljats (för finansiellt stöd) av rådet och lån som föreslagits och är under förberedelse av kommissionen.

I bilagan till rådets förordning (EG, Euratom) nr 2728/94 av den 31 oktober 1994 om upprättande av en garantifond för åtgärder avseende tredje land behandlas sätten för betalning till garantifonden. För upp- och utlåningstransaktioner och garantier till finansieringsorgan inom ett flerårigt ramprogram med en mikroekonomisk eller strukturell inriktning, skall fonden enligt denna bilaga matas genom årliga delinbetalningar, vars storlek beräknas på grundval av de belopp som angivits i den ekonomiska redogörelse som bifogas kommissionens förslag och som vid behov anpassas mot bakgrund av rådets beslut.

Vad gäller gemenskapens övriga upp- och utlåningstransaktioner, såsom betalningsbalanslån till tredje land, verkställda i en eller flera delbetalningar, skall belopp som betalas till fonden beräknas på grundval av det totala belopp som rådet fastställt för transaktionen.

I förordningens bilaga anges att från och med det andra året (för transaktioner som sträcker sig över flera år) skall de belopp som betalas in till fonden justeras med den skillnad som föreligger den 31 december föregående år mellan de uppskattningar som låg till grund för den föregående betalningen och det faktiska utfallet av de lån som godkändes under året. Skillnader som avser det föregående året medför en betalning det påföljande året.

I bilagan anges även att när kommissionen inleder ett betalningsförfarande skall den gå igenom de transaktioner som redan föranlett betalningar, och i de fall de tidsfrister som ursprungligen fastställts inte iakttagits skall den föreslå att detta beaktas vid beräkningen av den första betalning inom ramen för påbörjade låneoperationer, som skall göras vid början av det påföljande budgetåret.

Under andra halvåret 2001 antog budgetmyndigheten således de två följande överföringarna:

- – Överföring 10/2001 av 169 151 000 euro. Denna första överföring i början av budgetåret tillförde garantifonden medel med tillämpning av rådets beslut av den 24 januari 1994, 19 maj 1998, och 22 december 1999 enligt de betalningsförfaranden som fastställs i en bilaga till förordningen om upprättandet av garantifonden.
- Överföring 24/2001 av 20 250 000 euro. Denna andra överföring tillförde garantifonden medel för de utlåningstransaktioner som rådet godkände den 16 juli 2001.
- Överföring 49/2001 av 8 775 000 euro. Denna tredje överföring tillförde garantifonden medel för de utlåningstransaktioner som rådet godkände 6 december 2001.
- Överföring 48/2001 av 9 000 000 euro. Denna fjärde överföring tillförde garantifonden medel för de utlåningstransaktioner som rådet godkände den 6 november 2001.

2.3. Underlag för inbetalning till fonden vid partiella garantier

Vad avser EIB-lån som garanteras till 75 % baseras inbetalningen till fonden på 75 % av det totala beloppet för de beviljade operationerna.

De EIB-lån som beviljades av rådet vid dess sammanträden den 14 april 1997, den 19 maj 1998 och den 14 december 1998 omfattas av en garanti som begränsas till 70 % av de totala öppnade krediterna. Inbetalningen baseras på 70 % av de utanordnanden som förutses för året.

De EIB-lån som beviljades av rådet den 29 november och den 22 december 1999 omfattas av en garanti som begränsas till 65 % av de totala öppnade krediterna. Den grund som använts för inbetalningarna är 65 % av årets förväntade utanordnanden.

2.4. Inbetalning till garantifonden

De belopp som inbetalas till garantifonden beräknas med hjälp av den tillämpliga inbetalningssatsen (14 %), enligt det underlag som definierats ovan.

I förordningen om garantifonden fastställs i artiklarna 2 och 4 att fonden skall tillföras medel genom betalningar från den allmänna budgeten motsvarande 14 % av transaktionsbeloppet till dess att fondens medel uppgår till målbeloppet. Eftersom målbeloppet hade uppnåtts den 31 december 1997 har kommissionen enligt förordningen lagt fram förslag om omprövning av inbetalningssatsen. Förslagen ingår i den sammanfattande rapporten för fondens verksamhet som kommissionen har utarbetat i enlighet med artikel 3 i förordningen om fondens inrättande (KOM(1998) 168 slutlig av den 18 mars 1998). Rådets förordning 2728/94 om inrättande av en garantifond för åtgärder avseende tredje land har ändrats genom rådets förordning (EG, Euratom) nr 1149/1999 av den 25 maj 1999. Genom ändringsförordningen fastställs inbetalningssatsen och målbeloppet för fonden till 9 % fr.o.m. den 1 januari 2000.

2.5. Resterande utrymme i reserven för garantier

Det resterande utrymmet i garantireserven utgörs av skillnaden mellan reserven och rubriken inbetalning till garantifonden.

2.6. Återstående utlåningskapacitet

Den återstående utlåningskapaciteten är lånesidans motsvarighet till det resterande utrymmet i garantireserven med utgångspunkt från de gällande garantinivåerna.

3. KOMMENTARER TILL LANDRISKINDIKATORERNA

Standardfotnoter

- (1) Omfattar endast EG- och EIB-lån (utstående betalningar) till de central- och östeuropeiska länderna, de nya oberoende staterna och Medelhavsländerna
- (2) Ju högre siffra desto sämre kreditvärdighet har landet. Euromoney publicerade ingen rangordningslista i mars 1998.
- (3) Länderna placeras på en skala 0-100; där 100 betecknar den minsta risken för utebliven betalning. Ett land kan förbättra sin kreditranking och ändå flyttas ner på rangordningslistan om den genomsnittliga globala kreditratingen för alla bedömda länder förbättras.

Förkortningar och engelska ord i tabellerna

S&P Standard and Poor's

CCFF Kompensations- och beredskapsfacilitet

EFF Utvidgad finansieringsfacilitet

SBA = Standby-avtal

STF= Systemomvandlingsfacilitet

est.= uppskattning

n.a. = uppgift saknas

prelim.= preliminärt

Landriskindikatorer Bosnien & Hercegovina (4)					
		fotnoter	1999	2000	2001
Real BNP-tillväxt	(%)		10,0	5,0	5,5
Industriproduktion	(förändring i %)				
Federation			11,0	12,0	11,0
Republika Srpska			2,0	6,0	-13,0
Arbetslöshet (slutet av perioden) (5)	(% av arbetskraften)		40,0	40,1	40,0
Federation			n.a.	n.a.	n.a.
Republika Srpska			n.a.	n.a.	n.a.
Inflationstakt (KPI) (Dec-Dec)	(förändring i %)				
Federation (uttryckt i KM)			-1,0	2,0	2,3
Republika Srpska (DEM baserat index) (6)			14,0	15,0	8,9
Valutakurs (slutet av perioden)	KM per DEM		1,0	1,0	1,0
	YUD per DEM (7)		6,3	3,3	n.a.
	Kroatisk kuna per DEM		3,9	3,9	n.a.
	KM per EUR		2,0	2,0	2,0
Offentliga sektorns finansiella sparande	(% av BNP)				
Federationen			-1,3	-2,8	n.a.
Republika Srpska			-5,1	-3,8	n.a.
Betalningsbalans					
Export av varor och tjänster	(i milj. USD)		649,0	732,0	877,0
Bytesbalans (8)	(% av BNP)		-23,2	-22,2	20,8
Nettoinflöde av utländska direktinvesteringar	(i milj. USD)		90,0	150,0	164,0
Officiella valutareserver, inkl. guld (i slutet av perioden) (9)					
i miljoner USD			456,0	499,0	526,0
i antal månaders import av varor och tjänster			2,2	2,5	2,5
Utländsskuld					
Utländsskuld i konvertibla valutor	(i milj. USD)		3095,0	2584,0	2652,0
(slutet av perioden)					
Skuldtjänst i konvertibel valuta	(i milj. USD)		62,9	100,0	173,6
amorteringar	(i milj. USD)		n.a.	n.a.	68,3
räntor	(i milj. USD)		n.a.	n.a.	105,3
Utländsskuld/BNP	(%)		68,2	59,4	55,7
Utländsskuld/Export av varor och tjänster	(%)		319,0	276,0	302,4
Skuldtjänst/Export av varor och tjänster	(%)		8,0	12,0	19,8
Förfallna betalningar (både räntor och amorteringar)	(i milj. USD)		n.a.	0,0	0,0
Avtal om skuldnedsättning och skuldomläggning		(10)	20,0	946,0	0,0
Indikatorer på EU:s riskexponering					
EU:s riskexponering/EU:s skuldexponering totalt	(%)	(1)	0,1	0,1	0,2
EU:s riskexponering/Utländsskuld	(%)		0,3	0,4	0,8
EU:s riskexponering/Export av varor och tjänster	(%)		1,6	1,3	2,4
IMF-avtal					
Slag			SBA	SBA	SBA
(Datum)			(5/98-5/01)	(5/98-5/01)	(5/98-5/01)
Villkoren uppfylls			Ja	Ja	Ja
Indikatorer på marknadens uppfattning av kreditvärdigheten					
Moodys långsiktiga rating av utländsk valuta (i slutet av perioden)			ingen	ingen	ingen
S&P:s långsiktiga rating av utländsk valuta (i slutet av perioden)			ingen	ingen	ingen
Euromoney				09/00	03/01 09/01
Position i rangordningen		(2)	ingen	178	124 161
(antal länder)				(185)	(185) (185)
The Institutional Investor					
Position i rangordningen		(2)	ingen	ingen	ingen
(antal länder)					
Kreditrating		(3)	ingen	ingen	ingen

Fotnoter

(1) (2) (3) Se anmärkningarna i början av tabellerna.

(4) Uppgifterna gäller hela landet om inget annat avses.

(5) Världsbankens beräkningar, justerade arbetslöshetssiffror. De officiella siffrorna är högre eftersom det finns en allmän tendens till att lämna för höga tal.

(6) Mätt i DEM, och för den jugoslaviska dinaren (YUD) har man använt Republika Srpskas inofficiella marknadsbestämda valutakurs.

(7) YUD/DM valutakursen på den inofficiella marknaden i Belgrad-området, enligt uppgift från den jugoslaviska nationalbanken.

(8) Exklusive officiella överföringar.

(9) De monetära myndigheternas tillgångar i utländsk valuta, exklusive örönmärkta medel och blockerade konton; inklusive utländsk valuta hos betalningsbyråerna.

(10) Parisklubben 1998.

Landriskindikatorer					
Bulgarien					
		fotnoter	1999	2000	2001 uppskattat
Real BNP-tillväxt	(%)		2,4	5,8	4,7
Industriproduktion	(förändring i %)		-5,0	15,3	9,0
Arbetslöshet (slutet av perioden)	(% av arbetskraften)		17,0	16,4	16,7
Inflationstakt (KPI) (Dec-Dec)	(förändring i %)		7,0	11,4	5,2
Valutakurs (slutet av perioden)	(Leva per USD)		1,84	2,12	2,22
Offentliga sektorns finansiella sparande	(% av BNP)		0,2	-1,1	-0,9
Betalningsbalans					
Export av varor och tjänster	(i milj. USD)		5 740	6 981	7 524
Bytesbalans	(% av BNP)		-5,3	-5,9	-6,4
Nettoinflöde av utländska direktinvesteringar	(i milj. USD)		739	865	651
Officiella valutareserver, inkl. guld (slutet av perioden)					
i miljoner USD			3 222	3 273	3 579
i antal månaders import av varor och tjänster			6,4	5,1	4,8
Utlandsskuld					
Utlandsskuld i konvertibla valutor	(i milj. USD)		9 980	10 071	10 025
(slutet av perioden)					
Skuldtjänst i konvertibel valuta	(i milj. USD)		975	1 101	1 363,9
amorteringar	(i milj. USD)		495	546	870
räntor	(i milj. USD)		480	555	494
Utlandsskuld/BNP	(%)		82,3	86,5	75,9
Utlandsskuld/Export av varor och tjänster	(%)		174,0	144,3	131,4
Skuldtjänst/Export av varor och tjänster	(%)		17,0	15,7	19,5
Förfallna betalningar (både räntor och amorteringar)	(i milj. USD)		ingen	ingen	ingen
Avtal om skuldnedsättning och skuldomläggning			ingen	ingen	ingen
Indikatorer på EU:s riskexponering					
EU:s riskexponering/EU:s riskexponering totalt	(%)	(1)	6,0	6,1	5,2
EU:s riskexponering/Utlandsskuld	(%)		6,7	6,6	5,9
EU:s riskexponering/Export av varor och tjänster	(%)		11,7	9,5	7,9
IMF-avtal					
Slag			EFF	EFF	
(Datum)			(06/98-06/01)	(06/98-06/01)	SBA slöts i
Villkoren uppfylls			ja	ja	februari 2002
Indikatorer på marknadens uppfattning av kreditvärdigheten					
Moodys långsiktiga rating av utländsk valuta (i slutet av perioden)			B2	B2	B1
S&P:s långsiktiga rating av utländsk valuta (i slutet av perioden)			B	B+	BB-
Euromoney			03/99 09/99	03/00 09/00	03/01 09/01
Position i rangordningen	(2)		87 89	84 80	76 74
(antal länder)			(180) (180)	(180) (185)	(185) (185)
The Institutional Investor			03/99 09/99	03/00 09/00	03/01 09/01
Position i rangordningen	(2)		80 79	76 74	74 70
(antal länder)			(136) (136)	(145) (145)	(145) (145)
Kreditrating	(3)		28,6 30,3	32,5 37,1	35 36,6

Fotnoter

(1) (2) (3) Se anmärkningarna i början av tabellerna.

Landriskindikatorer Förbundsrepubliken Jugoslavien					
		fotnoter	1999	2000	2001
Real BNP-tillväxt	(%)		-15,7	5,0	5,5
Industriproduktion	(förändring i %)		-22,5	10,9	0,0
Arbetslöshet (slutet av perioden)	(% av arbetskraften)		26,5	27,3	27,8
Inflationstakt (KPI) (Dec-Dec)	(förändring i %)			113,0	40,0
Valutakurs (slutet av perioden)	(YUD per DM)		6,0	30,0	30,0
Offentliga sektorns finansiella sparande	(% av BNP)		...	-0,2	-2,4
Betalningsbalans					
Export av varor och tjänster	(i milj. USD)		1676	1923	1998
Bytesbalans	(% av BNP)		-7,5	-7,6	-10,2
Nettointflöde av utländska direktinvesteringar	(i milj. USD)		112	25	120
Officiella valutareserver, inkl. guld (slutet av perioden)					
i miljoner USD			289	516	1012
i antal månaders import av varor och tjänster			0,9	1,3	2,3
Utländsskuld					
Utländsskuld i konvertibla valutor	(i milj. USD)		n.a.	11304	11980
(slutet av perioden)					
Skuldtjänst i konvertibel valuta	(i milj. USD)		101,0	56,0	59,0
amorteringar	(i milj. USD)		17,0	14,0	11,0
räntor	(i milj. USD)		84,0	42,0	48,0
Utländsskuld/BNP	(%)		n.a.	140,0	n.a.
Utländsskuld/Export av varor och tjänster	(%)		n.a.	443,0	441,0
Skuldtjänst/Export av varor och tjänster	(%)		n.a.	n.a.	n.a.
Förfallna betalningar (både räntor och amorteringar)	(i milj. USD)		n.a.	9667,0	n.a.
Avtal om skuldnedsättning och skuldomläggning			n.a.	n.a.	ja
Indikatorer på EU:s riskexponering					
EU:s riskexponering/EU:s riskexponering totalt	(%)	(1)	2,9	2,6	2,2
EU:s riskexponering/Utländsskuld	(%)		n.a.	n.a.	2,1
EU:s riskexponering/Export av varor och tjänster	(%)		17,0	13,2	12,4
IMF-avtal					
Slag					SBA
(Datum)					6/01-05/02
Villkoren uppfylls			ja	ja	ja
Indikatorer på marknadens uppfattning av kreditvärdigheten					
Moodys långsiktiga rating av utländsk valuta (i slutet av perioden)			ingen	ingen	ingen
S&P:s långsiktiga rating av utländsk valuta (i slutet av perioden)			ingen	ingen	ingen
Euromoney			03/99 09/99	03/00 09/00	03/01 09/01
Position i rangordningen	(2)		171 174	175 180	178 178
(antal länder)			(180) (180)	(180) (185)	(185) (185)
The Institutional Investor			03/99 09/99	03/00 09/00	03/01 09/01
Position i rangordningen	(2)		129 130	141 134	141 131
(antal länder)			(136) (136)	(145) (145)	(145) (145)
Kreditrating	(3)		8,9 8,2	10,7 12,7	10,7 12,2

Fotnoter

(1) (2) (3) Se anmärkningarna.

Landriskindikatorer F.d. jugoslaviska republiken Makedonien					
		fotnoter	1999	2000	2001
Real BNP-tillväxt	(%)		2,7	5,1	-4,6
Industriproduktion	(förändring i %)		-2,5	3,5	n.a.
Arbetslöshet (slutet av perioden)	(% av arbetskraften)		32,4	32,2	29,5
Inflationstakt (KPI) (Dec-Dec)	(förändring i %)		-0,7	5,8	5,3
Valutakurs (slutet av perioden)	(Denar per USD)		60,3	65,3	60,9
Offentliga sektorns finansiella sparande	(% av BNP)		0,0	2,5	-6,7
Betalningsbalans					
Export av varor och tjänster	(i milj. USD)		1 190	1 319	1 158
Bytesbalans	(% av BNP)	(4)	-3,3	-3,4	-10,6
Nettoinflöde av utländska direktinvesteringar	(i milj. USD)		38	175	434
Officiella valutareserver, inkl. guld (slutet av perioden)					
i miljoner USD			460	710	779
i antal månaders import av varor och tjänster			3,0	3,8	4,9
Utlandsskuld					
Utlandsskuld i konvertibla valutor	(i milj. USD)		1 490	1 490	1 350
(slutet av perioden)					
Skuldtjänst i konvertibel valuta	(i milj. USD)		160,0	199,9	264,4
amorteringar	(i milj. USD)		n.a.	119,6	186,9
räntor	(i milj. USD)		n.a.	80,3	77,5
Utlandsskuld/BNP	(%)		42,1	43,6	39,0
Utlandsskuld/Export av varor och tjänster	(%)		125,2	109,0	117,0
Skuldtjänst/Export av varor och tjänster	(%)	(5)	13,4	15,2	22,8
Förfallna betalningar (både räntor och amorteringar)	(i milj. USD)		ingen	ingen	ingen
Avtal om skuldnedsättning och skuldomläggning	(i milj. USD)		22	20	ingen
Indikatorer på EU:s riskexponering					
EU:s riskexponering/EU:s riskexponering totalt	(%)	(1)	0,7	1,0	1,1
EU:s riskexponering/Utlandsskuld	(%)		5,6	7,0	9,6
EU:s riskexponering/Export av varor och tjänster	(%)		7,0	7,9	11,2
IMF-avtal					
Slag			ESAF	EFF/PRGF	EFF/PRGF until
(Datum)			(04/97-04/00)	(12/00-12/03)	spring 2001
Villkoren uppfylls			no	no	SMP approval
					24.12.2001
Indikatorer på marknadens uppfattning av kreditvärdigheten					
Moodys långsiktiga rating av utländsk valuta (slutet av perioden)			ingen	ingen	ingen
S&P:s långsiktiga rating av utländsk valuta (i slutet av perioden)			ingen	ingen	ingen
Euromoney			03/99 09/99	03/00 09/00	03/01 09/01
Position i rangordningen		(2)	146 160	120 100	104 150
(antal länder)			(180) (180)	(180) (185)	(185) (185)
The Institutional Investor					
Position i rangordningen		(2)	ingen	ingen	ingen
(antal länder)					
Kreditrating		(3)	ingen	ingen	ingen

Fotnoter

(1) (2) (3) Se anmärkningarna i början av tabellerna.

(4) Underskottet i de löpande posterna kan vara för högt som en följd av transaktioner som inte är inberäknade.

(5) Skuldtjänst exkl. IMF; innefattar en uppskattad skuldtjänst gentemot kommersiella kreditorer.

Landriskindikatorer					
Litauen					
		fotnoter	1999	2000	2001
Real BNP-tillväxt	(%)		-3,9	3,9	5,7
Industriproduktion	(förändring i %)		-11,2	7,0	16,8
Arbetslöshet (i slutet av perioden)	(% av arbetskraften)		10,0	12,6	12,5
Inflationstakt (KPI) (Dec-Dec)	(förändring i %)		0,3	1,4	2,0
Valutakurs	(Litas per USD)		4,0	4,0	4,0
Offentliga sektorns finansiella sparande	(% av BNP)		-7,8	-2,8	
Betalningsbalans					
Export av varor och tjänster	(i milj. USD)		4 238	5 109	4 845
Bytesbalans	(% av BNP)		-11,2	-6,0	-3,3
Nettoinflöde av utländska direktinvesteringar	(i milj. USD)		478	375	436
Officiella valutareserver, inkl. guld (slutet av perioden)					
i miljoner USD			1 242	1 359	1 669
i antal månaders import av varor och tjänster			2,8	2,8	3,0
Utländsskuld					
Utländsskuld i konvertibel valuta	(i milj. USD)		4 528,4	4 856,6	5 209,5
(slutet av perioden)					
Skuldtjänst i konvertibel valuta	(i milj. USD)		n.a.	n.a.	
amorteringar	(i milj. USD)		n.a.	n.a.	
räntor	(i milj. USD)		n.a.	n.a.	
Utländsskuld/BNP	(%)		42,5	42,9	43,6
Utländsskuld/Export av varor och tjänster	(%)		106,8	95,1	86,0
Skuldtjänst/Export av varor och tjänster	(%)		20,0	20,9	27,6
Förfallna betalningar (både räntor och amorteringar)	(i milj. USD)		ingen	ingen	
Avtal om skuldnedsättning och skuldomläggning			ingen	ingen	
Indikatorer på EU:s riskexponering					
EU:s riskexponering/EU:s riskexponering totalt	(%)	(1)	1,8	1,5	1,5
EU:s riskexponering/Utländsskuld	(%)		4,3	3,5	3,4
EU:s riskexponering/Export av varor och tjänster	(%)		4,6	3,3	3,6
IMF-avtal					
Slag			-	SBA	SBA
(Datum)			-	(3/00-6/01)	(9/01-4/03)
Villkoren uppfylls			-	ja	
Indikatorer på marknadens uppfattning av kreditvärdigheten					
Moodys långsiktiga rating av utländsk valuta (slutet av perioden)			Ba1	Ba1	Ba1
S&P:s långsiktiga rating av utländsk valuta (slutet av perioden)			BBB-	BBB-	BBB-
Euromoney			03/99 09/99	03/00 09/00	03/01 09/01
Position i rangordningen	(2)		63 65	61 69	67 66
(antal länder)			(180) (180)	(180) (185)	(185) (185)
The Institutional Investor			03/99 09/99	03/00 09/00	03/01 09/01
Position i rangordningen	(2)		69 66	66 69	62 60
(antal länder)			(136) (136)	(145) (145)	(145) (145)
Kreditrating	(3)		36,1 38,3	40,8 43,7	44 45,5

Fotnoter

(1) (2) (3) Se anmärkningarna i början av tabellerna.

Landriskindikatorer						
Rumänien						
		fotnoter	1999	2000	2001	Latest
Real BNP-tillväxt	(%)		-2,3	1,6	5,1	Jan-Sep
Industriproduktion	(förändring i %)		-2,2	8,2	8,4	Jan-Nov
Arbetslöshet (slutet av perioden)	(% av arbetskraften)	(4)	6,8	7,1	7,7	Jan-Mar
Inflationstakt (KPI) (Dec-Dec)	(förändring i %)		54,8	40,7	30,3	
Valutakurs (slutet av perioden)	(Lei per USD)		18 255	25 926	31 597	
Offentliga sektorns finansiella sparande	(% av BNP)	(5)	-3,8	-4,0	-2,8	Jan-Nov
Betalningsbalans						
Export av varor och tjänster	(i milj. USD)		9 854	12 133	11 157	Jan-Okt
Bytesbalans	(% av BNP)		-4,1	-3,7	-5,0	Jan-Nov
Nettointöfde av utländska direktinvesteringar	(i milj. USD)		1025	1038	867	Jan-Okt
Officiella valutareserver, inkl. guld (i slutet av perioden)						
i miljoner USD			1 526	2 470	3 926	
i antal månaders import av varor och tjänster			1,6	2,1	2,6	Okt
Utlandsskuld						
Utlandsskuld i konvertibla valutor	(i milj. USD)		9 138	10 475	11 450	Okt
(i slutet av perioden)						
Skuldtjänst i konvertibla valutor	(i milj. USD)	(6)	3415	1953	2147	Jan-Nov
amorteringar	(i milj. USD)		2948	n.a.	n.a.	
räntor	(i milj. USD)		467	n.a.	n.a.	
Utlandsskuld/BNP	(%)		26,1	28,5	30,2	Okt
Utlandsskuld/Export av varor och tjänster	(%)		92,7	86,3	85,7	Okt
Skuldtjänst/Export av varor och tjänster	(%)	(6)	34,6	16,1	17,4	Jan-Okt
Förfallna betalningar (både räntor och amorteringar)	(i milj. USD)		ingen	ingen	ingen	
Avtal om skuldnedsättning och skuldomläggning			ingen	ingen	ingen	
Indikatorer på EU:s riskexponering						
EU:s riskexponering/EU:s riskexponering totalt	(%)	(1)	6,2	7,1	8,8	
EU:s riskexponering/Utlandsskuld	(%)		7,5	7,4	8,7	
EU:s riskexponering/Export av varor och tjänster	(%)		6,9	6,4	9,0	
IMF-avtal						
Slag			SBA	SBA	SBA	
(Datum)			(8/99-3/00)	(8/99-2/01)	(9/01-3/03)	
Villkoren uppfylls			no	no	(6)	
Indikatorer på marknadens uppfattning av kreditvärdigheten						
Moodys långsiktiga rating av utländsk valuta (slutet av perioden)			B3	B3	B2	
S&P:s långsiktiga rating av utländsk valuta (i slutet av perioden)			B-	B	B	
Euro money			03/99 09/99	03/00 09/00	03/01 09/01	
Position i rangordningen		(2)	89 95	107 103	83 82	
(antal länder)			(180) (180)	(180) (185)	(185) (185)	
The Institutional Investor			03/99 09/99	03/00 09/00	03/01 09/01	
Position i rangordningen		(2)	76 85	92 85	89 85	
(antal länder)			(136) (136)	(145) (145)	(145) (145)	
Kreditrating		(3)	31,2 28,7	27,5 30,3	28,3 29,1	

Fotnoter

(1) (2) (3) Se anmärkningarna i början av tabellerna.

(4) ILO-metoden.

(5) Uppgifterna för 1999 är uppskattningar.

(6) För år 2000 endast medellånga och långfristiga skulder.

Landriskindikatorer					
Armenien					
		fotnoter	1999	2000	2001
Real BNP-tillväxt	(%)		3,3	6,0	9,5
Industriproduktion	(förändring i %)		5,2	6,4	3,8
Arbetslöshet (slutet av perioden)	(% av arbetskraften)		11,1	11,7	11,1
Inflationstakt (KPI) (Dec-Dec)	(förändring i %)		2,0	0,4	2,9
Valutakurs (slutet av perioden)	(Dram per USD)		524	552	560
Offentliga sektorns finansiella sparande	(% av BNP)		-5,2	-4,9	-4,8
Betalningsbalans					
Export av varor och tjänster	(i milj. USD)		247	307	339
Bytesbalans	(% av BNP)		-16,6	-14,5	-11,0
Nettoinflöde av utländska direktinvesteringar	(i milj. USD)		123	160	n.a.
Officiella valutareserver, inkl. guld (slutet av perioden)					
i miljoner USD			331	330	330
i antal månaders import av varor och tjänster			3,7	3,5	3,5
Utlandsskuld					
Utlandsskuld i konvertibla valutor	(i milj. USD)		855	854	850
(slutet av perioden)					
Skuldtjänst i konvertibel valuta	(i milj. USD)		61,3	65,8	n.a.
amorteringar	(i milj. USD)		42,2	47,3	n.a.
räntor	(i milj. USD)		19,0	18,5	n.a.
Utlandsskuld/BNP	(%)		46,3	44,6	41,0
Utlandsskuld/Export av varor och tjänster	(%)		346,2	278,2	250,0
Skuldtjänst/Export av varor och tjänster	(%)		24,8	21,4	n.a.
Förfallna betalningar (både räntor och amorteringar)	(i milj. USD)		n.a.	n.a.	n.a.
Avtal om skuldnedsättning och skuldomläggning			n.a.	n.a.	n.a.
Indikatorer på EU:s riskexponering					
EU:s riskexponering/EU:s riskexponering totalt	(%)	(1)	0,2	0,2	0,1
EU:s riskexponering/Utlandsskuld	(%)		2,9	2,5	1,7
EU:s riskexponering/Export av varor och tjänster	(%)		9,9	6,9	4,2
IMF-avtal					
Slag			ESAF		PRGF
(Datum)			(12/98-11/99)		(05/01-05/04)
Villkoren uppfylls			ja		ja
Indikatorer på marknadens uppfattning av kreditvärdigheten					
Moodys långsiktiga rating av utländsk valuta (slutet av perioden)			ingen	ingen	ingen
S&P:s långsiktiga rating av utländsk valuta (i slutet av perioden)			ingen	ingen	ingen
Euromoney			03/99 09/99	03/00 09/00	03/01 09/01
Position i rangordningen		(2)	159 134	144 131	114 116
(antal länder)			(180) (180)	(180) (185)	(185) (185)
The Institutional Investor					
Position i rangordningen		(2)	ingen	ingen	ingen
(antal länder)					
Kreditrating		(3)	ingen	ingen	ingen

Fotnoter

(1) (2) (3) Se anmärkningarna i början av tabellerna.

Landriskindikatorer					
Vitryssland					
		fotnoter	1999	2000	2001
Real BNP-tillväxt	(%)		3,4	5,9	3,0
Industriproduktion	(förändring i %)		9,7	8,0	
Arbetslöshet (slutet av perioden)	(% av arbetskraften)		2,0	2,0	2,0
Inflationstakt (KPI) (Dec-Dec)	(förändring i %)		251,3	108,0	26,0
Valutakurs (slutet av perioden)	(Rbs per USD)		905	1180	1620
Offentliga sektorns finansiella sparande	(% av BNP)		-2,2	-0,6	-1,8
Betalningsbalans					
Export av varor och tjänster	(i milj. USD)		5 949	7 380	7 800
Bytesbalans	(% av BNP)		-1,6	-1,3	1,6
Nettoinflöde av utländska direktinvesteringar	(i milj. USD)		150,0	89,9	84,0
Officiella valutareserver, inkl. guld (slutet av perioden)					
i miljoner USD			309,0	357,0	343,0
i antal månaders import av varor och tjänster			0,6	0,5	0,5
Utlandsskuld					
Utlandsskuld i konvertibla valutor	(i milj. USD)		1 900	1 880	1 880
(slutet av perioden)					
Skuldtjänst i konvertibel valuta	(i milj. USD)		195	182	182
amorteringar	(i milj. USD)		n.a.	n.a.	n.a.
räntor	(i milj. USD)		n.a.	n.a.	n.a.
Utlandsskuld/BNP	(%)		15,5	12,5	9,5
Utlandsskuld/Export av varor och tjänster	(%)		22,3	17,2	12,4
Skuldtjänst/Export av varor och tjänster	(%)		2,1	1,5	1,4
Förfallna betalningar (både räntor och amorteringar)	(i milj. USD)		n.a.	n.a.	n.a.
Avtal om skuldnesättning och skuldomläggning			ingen	ingen	ingen
Indikatorer på EU:s riskexponering					
EU:s riskexponering/EU:s riskexponering totalt	(%)	(1)	0,3	0,3	0,2
EU:s riskexponering/Utlandsskuld	(%)		1,7	1,5	1,1
EU:s riskexponering/Export av varor och tjänster	(%)		0,5	0,4	0,3
IMF-avtal					
Slag			-	-	-
(Datum)					
Villkoren uppfylls					
Indikatorer på marknadens uppfattning av kreditvärdigheten					
Moodys långsiktiga rating av utländsk valuta (i slutet av perioden)			ingen	ingen	ingen
S&P:s långsiktiga rating av utländsk valuta (i slutet av perioden)			ingen	ingen	ingen
Euromoney			03/99 09/99	03/00 09/00	03/01 09/01
Position i rangordningen			137 135	140 129	131 157
(antal länder)	(2)		(180) (180)	(180) (185)	(185) (185)
The Institutional Investor			03/99 09/99	03/00 09/00	03/01 09/01
Position i rangordningen			122 129	129 129	130 130
(antal länder)	(2)		(136) (136)	(145) (145)	(145) (145)
Kreditrating		(3)	11,9 13,4	12,7 14,4	14 12,5

Fotnoter

(1) (2) (3) Se anmärkningarna i början av tabellerna.

Landriskindikatorer					
Georgien					
		fotnoter	1999	2000	2001
Real BNP-tillväxt	(%)		3,0	1,9	4,5
Industriproduktion	(förändring i %)		4,5	10,8	-1,0
Arbetslöshet (slutet av perioden)	(% av arbetskraften)		4,8	5,1	6,4
Inflationstakt (KPI) (Dec-Dec)	(förändring i %)		10,9	4,6	3,4
Valutakurs (slutet av perioden)	(Lari per USD)		1,9	2,0	2,1
Offentliga sektorns finansiella sparande	(% av BNP)		-6,7	-4,1	-2,0
Betalningsbalans					
Export av varor och tjänster	(i milj. USD)		477	521	n.a.
Bytesbalans	(% av BNP)		-8,0	-5,4	n.a.
Nettoinflöde av utländska direktinvesteringar	(i milj. USD)		60	152	n.a.
Officiella valutareserver, inkl. guld (slutet av perioden)					
i miljoner USD			132	110	160
i antal månaders import av varor och tjänster			1,6	1,1	1,2
Utlandsskuld					
Utlandsskuld i konvertibla valutor (slutet av perioden)	(i milj. USD)		1 700	1 623	1 700
Skuldtjänst i konvertibel valuta	(i milj. USD)		99,3	193,8	n.a.
amorteringar	(i milj. USD)		49,2	144,4	n.a.
räntor	(i milj. USD)		50,1	49,4	n.a.
Utlandsskuld/BNP	(%)		60,0	54,0	52,0
Utlandsskuld/Export av varor och tjänster	(%)		356,4	326,3	n.a.
Skuldtjänst/Export av varor och tjänster	(%)		20,8	37,2	n.a.
Förfallna betalningar (både räntor och amorteringar)	(i milj. USD)		n.a.	n.a.	n.a.
Avtal om skuldnedsättning och skuldomläggning			n.a.	n.a.	Parisklubben
Indikatorer på EU:s riskexponering					
EU:s riskexponering/EU:s riskexponering totalt	(%)	(1)	1,1	0,8	0,7
EU:s riskexponering/Utlandsskuld	(%)		6,9	5,7	4,8
EU:s riskexponering/Export av varor och tjänster	(%)		24,6	17,7	n.a.
IMF-avtal					
Slag			ESAF		PRGF
(Datum)			(07/98-06/99)		(01/01-01/04)
Villkoren uppfylls			ja		ja
Indikatorer på marknadens uppfattning av kreditvärdigheten					
Moodys långsiktiga rating av utländsk valuta (slutet av perioden)			ingen	ingen	ingen
S&P:s långsiktiga rating av utländsk valuta (i slutet av perioden)			ingen	ingen	ingen
Euromoney			03/99 09/99	03/00 09/00	03/01 09/01
Position i rangordningen	(2)		141 150	155 133	150 148
(antal länder)			(180) (180)	(180) (185)	(185) (185)
The Institutional Investor			03/99 09/99	03/00 09/00	03/01 09/01
Position i rangordningen	(2)		126 127	134 108	112 123
(antal länder)			(136) (136)	(145) (145)	(145) (145)
Kreditrating	(3)		10,9 10,8	11,1 21	18,2 15,4

Fotnoter

(1) (2) (3) Se anmärkningarna.

Landriskindikatorer					
Moldavien					
		fotnoter	1999	2000	2001
Real BNP-tillväxt	(%)		-3,4	1,9	4,8
Industriproduktion	(förändring i %)		-13,6	6,9	14,2
Arbetslöshet (slutet av perioden)	(% av arbetskraften)		2,0	2,1	1,9
Inflationstakt (KPI) (Dec-Dec)	(förändring i %)		39,3	31,3	6,5
Valutakurs (slutet av perioden)	(Leu per USD)		11,6	12,4	13,0
Offentliga sektorns finansiella sparande	(% av BNP)		-3,2	-1,0	-1,8
Betalningsbalans					
Export av varor och tjänster	(i milj. USD)		469	597	580
Bytesbalans	(% av BNP)		-3,8	-9,4	-7,0
Nettoinflöde av utländska direktinvesteringar	(i milj. USD)		30,5	127,5	127,5
Officiella valutareserver, inkl. guld (slutet av perioden)					
i miljoner USD			199	203	228
i antal månaders import av varor och tjänster			3,2	3,4	3,6
Utlandsskuld					
Utlandsskuld i konvertibla valutor	(i milj. USD)		1465	1530	1515
(slutet av perioden)					
Skuldtjänst i konvertibel valuta	(i milj. USD)		178,0	90,5	110,0
amorteringar	(i milj. USD)		n.a.	n.a.	n.a.
räntor	(i milj. USD)		n.a.	n.a.	n.a.
Utlandsskuld/BNP	(%)		126,5	123,0	121,0
Utlandsskuld/Export av varor och tjänster	(%)		312,4	256,3	261,2
Skuldtjänst/Export av varor och tjänster	(%)		38,0	15,2	19,0
Förfallna betalningar (både räntor och amorteringar)	(i milj. USD)		ingen	ingen	ingen
Avtal om skuldnedsättning och skuldomläggning			ingen	ingen	ingen
Indikatorer på EU:s riskexponering					
EU:s riskexponering/EU:s riskexponering totalt	(%)	(1)	0,6	0,5	0,4
EU:s riskexponering/Utlandsskuld	(%)		4,4	3,3	2,7
EU:s riskexponering/Export av varor och tjänster	(%)		13,6	8,5	7,0
IMF-avtal					
Slag			EFF	-	PRGF
(Datum)			(05/96-05/99)		
Villkoren uppfylls			nej	nej	nej
Indikatorer på marknadens uppfattning av kreditvärdigheten					
Moodys långsiktiga rating av utländsk valuta (slutet av perioden)			B2	Caa1	Caa1
S&P:s långsiktiga rating av utländsk valuta (i slutet av perioden)			ingen	ingen	ingen
Euromoney			03/99 09/99	03/00 09/00	03/01 09/01
Position i rangordningen	(2)		117 127	142 140	134 143
(antal länder)			(180) (180)	(180) (185)	(185) (185)
The Institutional Investor				03/00 09/00	03/01 09/01
Position i rangordningen			ingen	122 125	116 118
(antal länder)				(145) (145)	(145) (145)
Kreditrating	(3)		ingen	16 15,8	17,6 16,2

Fotnoter

(1) (2) (3) Se anmärkningarna i början av tabellerna.

Landriskindikatorer					
Tadzjikistan					
		fotnoter	1999	2000	2001
Real BNP-tillväxt	(%)		3,7	8,3	6,0
Industriproduktion	(förändring i %)		5,6	10,3	15,0
Arbetslöshet (slutet av perioden)	(% av arbetskraften)		3,0	3,0	2,6
Inflationstakt (KPI) (Dec-Dec)	(förändring i %)		31,3	60,6	15,0
Valutakurs (slutet av perioden)	(Somoni per USD)		1,4	2,2	2,4
Offentliga sektorns finansiella sparande	(% av BNP)		-3,1	-0,6	-0,5
Betalningsbalans					
Export av varor och tjänster	(i milj. USD)		666	792	660
Bytesbalans	(% av BNP)		-3,4	-6,4	-7,2
Nettoinflöde av utländska direktinvesteringar	(i milj. USD)		21	22	n.a.
Officiella valutareserver, inkl. guld (slutet av perioden)					
i miljoner USD			58	87	96
i antal månaders import av varor och tjänster			1,7	2,4	2,2
External debt					
Utländsskuld i konvertibla valutor (slutet av perioden)	(i milj. USD)		1214	1330	1300
Skuldtjänst i konvertibel valuta	(i milj. USD)		22,8	58,7	n.a.
amorteringar	(i milj. USD)		15,8	43,8	n.a.
räntor	(i milj. USD)		7,0	14,9	n.a.
Utländsskuld/BNP	(%)		117,0	129,0	116,0
Utländsskuld/Export av varor och tjänster	(%)		182,3	164,1	197,0
Skuldtjänst/Export av varor och tjänster	(%)		3,4	7,4	n.a.
Förfallna betalningar (både räntor och amorteringar)	(i milj. USD)		n.a.	n.a.	n.a.
Avtal om skuldnedsättning och skuldomläggning			n.a.	n.a.	n.a.
Indikatorer på EU:s riskexponering					
EU:s riskexponering/EU:s riskexponering totalt	(%)	(1)	0,5	0,5	0,4
EU:s riskexponering/Utländsskuld	(%)		4,8	3,8	3,5
EU:s riskexponering/Export av varor och tjänster	(%)		8,8	6,4	6,9
IMF-avtal					
Slag			ESAF	PRGF	PRGF
(Datum)			(07/98-06/99)	(10/00-09/01)	(10/00-09/01)
Villkoren uppfylls			ja	ja	ja
Indikatorer på marknadens uppfattning av kreditvärdigheten					
Moodys långsiktiga rating av utländsk valuta (slutet av perioden)			ingen	ingen	ingen
S&P:s långsiktiga rating av utländsk valuta (i slutet av perioden)			ingen	ingen	ingen
Euromoney			03/99 09/99	03/00 09/00	03/01 09/01
Position i rangordningen		(2)	139 142	172 176	165 152
(antal länder)			(180) (180)	(180) (185)	(185) (185)
The Institutional Investor				03/00 09/00	03/01 09/01
Position i rangordningen		(2)	ingen	128 130	134 135
(antal länder)				(145) (145)	(145) (145)
Kreditrating		(3)	ingen	12,9 14,2	12,3 11,9

Fotnoter

(1) (2) (3) Se anmärkningarna i början av tabellerna.

Landriskindikatorer					
Ukraina					
		fotnoter	1999	2000	2001
Real BNP-tillväxt	(%)		-0,4	5,8	7,0
Industriproduktion	(förändring i %)		4,3	12,9	13,0
Arbetslöshet (i slutet av perioden)	(% av arbetskraften)		5,4	5,3	4,5
Inflationstakt (KPI) (Dec-Dec)	(förändring i %)		19,2	25,8	6,1
Valutakurs (i slutet av perioden)	(Hryvnia per USD)		5,2	5,4	5,3
Offentliga sektorns finansiella sparande (4)	(% av BNP)		-2,4	-1,5	-1,5
Betalningsbalans					
Export av varor och tjänster	(i milj. USD)		16 230	17 712	19 015
Bytesbalans	(% av BNP)		2,7	4,7	3,0
Nettoinflöde av utländska direktinvesteringar	(i milj. USD)		489	587	795
Officiella valutareserver, inkl. guld (slutet av perioden)					
i miljoner USD			1 090	1 150	2 900 (5)
i antal månaders import av varor och tjänster			0,8	1,0	1,9 (5)
Utlandsskuld					
Utlandsskuld i konvertibla valutor	(i milj. USD)		11 879	10 368	10 733
(slutet av perioden)					
Skuldtjänst i konvertibel valuta	(i milj. USD)		1964	2373	1198 (6)
amorteringar	(i milj. USD)		860	1039	524 (6)
räntor	(i milj. USD)		1104	1334	674 (6)
Utlandsskuld/BNP	(%)		39,0	36,2	28,5
Utlandsskuld/Export av varor och tjänster	(%)		73,2	58,5	56,4
Skuldtjänst/Export av varor och tjänster	(%)		12,1	13,4	6,3 (6)
Förfallna betalningar (både räntor och amorteringar)	(i milj. USD)		ingen	ja	ja
Avtal om skuldnedsättning och skuldomläggning			ja	ja	ja
Indikatorer på EU:s riskexponering					
EU:s riskexponering/EU:s riskexponering totalt	(%)	(1)	3,3	2,9	2,5
EU:s riskexponering/Utlandsskuld	(%)		3,1	3,1	2,7
EU:s riskexponering/Export av varor och tjänster	(%)		2,3	1,8	1,5
IMF-avtal					
Slag			EFF	EFF	EFF
(Datum)			(09/98-03/01)	(09/98-03/01)	(09/98-09/02)
Villkoren uppfylls			nej	ja	ja
Indikatorer på marknadens uppfattning av kreditvärdigheten					
Moodys långsiktiga rating av utländsk valuta (slutet av perioden)			Caa1	Caa1	Caa1
S&P:s långsiktiga rating av utländsk valuta (i slutet av perioden)			ingen	ingen	B
Euromoney			03/99 09/99	03/00 09/00	03/01 09/01
Position i rangordningen	(2)		126 129	134 115	122 121
(antal länder)			(180) (180)	(180) (185)	(185) (185)
The Institutional Investor			03/99 09/99	03/00 09/00	03/01 09/01
Position i rangordningen	(2)		112 110	113 117	117 113
(antal länder)			(136) (136)	(145) (145)	(145) (145)
Kreditrating	(3)		17,2 18,7	18,1 17,7	17,2 17,5

Fotnoter

(1) (2) (3) Se anmärkningarna i början av tabellerna.

(4) På kontantbasis och där intäkterna från privatisering visas som en finansieringspost.

(5) Uppgifter från slutet av oktober 2001.

(6) Skuldtjänst efter Parisklubbens skuldomläggning i juli 2001.

Landriskindikatorer					
Algeriet					
		fotnoter	1999	2000	2001
Real BNP-tillväxt	(%)		3,3	2,4	3,0
Industriproduktion	(förändring i %)		4,8	3,1	na
Arbetslöshet (slutet av perioden)	(% av arbetskraften)		-30	-30	-30
Inflationstakt (KPI) (Dec-Dec)	(förändring i %)		2,6	0,3	3,4
Valutakurs (slutet av perioden)	(Dinars per USD)		69,3	75,3	77,1
Offentliga sektorns finansiella sparande	(% av BNP)		-0,4	9,9	4,0
Betalningsbalans					
Export av varor och tjänster	(i milj. USD)		12 300	21 650	18 600
Bytesbalans	(% av BNP)		0,0	16,8	8,6
Nettoinflöde av utländska direktinvesteringar	(i milj. USD)		460	420	1 970
Officiella valutareserver, inkl. guld (slutet av perioden)					
i miljoner USD			4 400	11 900	18 036
i antal månaders import av varor och tjänster			4,6	12,2	17
Utlandsskuld					
Utlandsskuld i konvertibla valutor	(i milj. USD)		28 300	25 500	22 420
(slutet av perioden)					
Skuldtjänst i konvertibel valuta	(i milj. USD)		5 332	4 507	4 900
amorteringar	(i milj. USD)		3 521	n.a.	3 100
räntor	(i milj. USD)		1 810	n.a.	1 800
Utlandsskuld/BNP	(%)		59,1	47,9	40,7
Utlandsskuld/Export av varor och tjänster	(%)		217,1	113,0	123
Skuldtjänst/Export av varor och tjänster	(%)		39,6	20,9	26
Förfallna betalningar (både räntor och amorteringar)	(i milj. USD)		ingen	ingen	ingen
Avtal om skuldnedsättning och skuldomläggning	(i milj. USD)		ingen	ingen	ingen
Indikatorer på EU:s riskexponering					
EU:s riskexponering/EU:s riskexponering totalt	(%)	(1)	8,7	10,7	8,8
EU:s riskexponering/Utlandsskuld	(%)		3,4	4,6	4,5
EU:s riskexponering/Export av varor och tjänster	(%)		7,8	5,4	5,4
IMF-avtal					
Slag			CCFF	-	-
(Datum)			(05/1999)		
Villkoren uppfylls			ja		
Indikatorer på marknadens uppfattning av kreditvärdigheten					
Moodys långsiktiga rating av utländsk valuta (slutet av perioden)			ingen	ingen	ingen
S&P:s långsiktiga rating av utländsk valuta (i slutet av perioden)			ingen	ingen	ingen
Euromoney			03/99 09/99	03/00 09/00	03/01 09/01
Position i rangordningen	(2)		113 117	99 96	85 92
(antal länder)			(180) (180)	(180) (185)	(185) (185)
The Institutional Investor			03/99 09/99	03/00 09/00	03/01 09/01
Position i rangordningen	(2)		93 93	91 81	80 83
(antal länder)			(136) (136)	(145) (145)	(145) (145)
Kreditrating	(3)		25,2 26,5	27,7 33,1	31,6 30,6

Fotnoter

(1) (2) (3) Se anmärkningarna i början av tabellerna.